

Halhatatlan hamvak

A vértanúkban, az eszmék diadalmas hőseinek nincsen haláluk. A gyarló emberi test újra elemeire, atomjaira bomolhat, de a tanulságokban megtisztult emlékezet fénye maradéktalan és csak gyarapodható ragyogásban örzi mindazoknak a neveit, akik nemcsak tettekkel, hanem lelkiük szilárdságának csodátevő erejével adták megújuló tanubizonyosságát annak, hogy az emberiség szabadságvágya örökkelvő hitben győzedelmeskedik a halál végzete, a mindent megsemmisítő elmulás hatalma felett.

Az aradi tizenhárom vértanu nevét tisztelettel jegyezte fel a magyar történetírás az egyetemes emberiség annalesei számára. A negyvennyolcas idők nagy lelki megújulásában az egész kultúremberiség szimpátiája kíséerte a magyar föld maroknyi népének küzdelmét az egyenlőség, testvériség és szabadság nevében. S anidőn Világos után elkövetkezett a tizenhárom magyar katona október hatodik tragédiája, a katonák sortúze és az aradi várszigeten ácsolt bitófák árnyéka sem tehette semmivé a kivégzett férfiak cselekedetének értékét. A martirium, amely kivégzésük ködbevesztett helyét beragyogta, nemcsak a magyarság, hanem Európa minden népe számára példának szolgált a férfias elvhűségre és a szenvedésektől csak megedződő, tántoríthatatlan hit igazolására, melynek életükkel adták bizonyítékát. A tizenhárom aradi vértanu földi halálának helyét eltitkolhatta a hatalom, elmoshatta víz és eltakarhatta a mindennél bölcsőbb természet keze: eszmék világító fáklyája ott lobogott már a népek lelkében, örök világossággal.

Az egykori vértanuk városának magyarsága meghatottsággal és kegyelettel fogadta a hírt, amely beszámolt róla, hogy a vak véletlen a szabadság szent martirjai hamvainak feltalálására vezetett. A vértanuk ereklyéit már rég kiemelte történeti kereteik közül az idő és szimbólumokká növelte azokat a kegyeletteljes emlékezet. Az a pár porló csontdarab, amely a napokban napfényre került, a könyörületes idő ereklyéi immár, hiszen elvesztették minden földi vonatkozásait. Az emberi hit, a halált megvető honszeretet és az emberi jogokért küzdő eszmék szimbólumai ezek a csontok. Amelyek túlélték a fizikai halált, mert a hit mindig győz a temetők felett. Ezek a földi maradványok az emberiség győzedelmes nagy életútjának emlékét őrző mauzóleumok vagy templomok szarkofágjaiba valók, mint azoknak a hőroszoknak az ereklyéi, akik ugyancsak az emberiség előrehaladását, a tökéletesség utáni örök vágyát szolgálták. Az aradi vértanuk megtalált ereklyéi a halhatatlanság mementói maradnak, melyeknek nem az elmulás, nem a halálnak sirkertjében a helyük.

Arad magyarsága kegyeletes figyelemmel kíséri a vértanuk megtalált maradványainak sorsát. Nem lehet kétséges, hogy a történelem e nagy szellemeinek emlékezte, a régi harcok hőseinek ereklyéi előtt éppoly tisztelettel hajlik meg minden nemzet, mint akár a világháború bármelyik ismeretlen Katona-emlékének öröklángja előtt. Az emberi elvhűség és hősiesség önfeláldozás örök értékei előtt tisztelgésre kell emelje zászlóját az utókor minden társadalmá, amely önmagát becsüli meg azzal, ha kegyelettel helyezi méltó piederstárra a régi nagy lelkek hamvait. (J.)

Olaszország mély gyásza kíséerte utjában Endresz és Bittay holttesteit

Minden állomáson hatalmas könnyező tömeg várta a holttesteket szállító vonatot — A velencei hatóságok gyászünnepséget rendeztek — Az utolsó bucsu olasz földön — Megállapították a temetés sorrendjét — Horthy Miklós magyar kormányzó személyesen vesz részt a temetésen — Kegydíjat kap Endresz felesége és Bittay anyja —

Károlyi miniszterelnök és Serédy hercegprimás részvéte

Rómából jelentik: Olaszország lakosságának mélyeségy gyásza kíséerte azt a vonatot, amely az éjszaka folyamán Rómából Magyarország felé vitte a tragikus, hősi halált halt Endresz György és Bittay Gyula repülő holttestét. Amerre az expressz-vonat elhaladt, a pályaudvarokon hatalmas, könnyező tömeg várta a halottakat szállító kocsit és tömve volt a peron azokkal, akik eljöttek, hogy néma fájdalommal adják meg a végtisztességet a szerencsétlenül járt magyar repülőknél.

Firenzében a fascista-hadsereg diszszázada tisztelgett a vonat leplombált halottakocsija előtt, majd tovább robogott az expressz Bologna felé. A bolognai állomásra 10 órakor futott be az expressz, itt szintén hatalmas tömeg fogadta a vonatot, amely Velencébe 1 órakor érkezett meg. Itt lekapcsolták a repülő holttestét szállító kocsit az expresszról és a trieszti gyorshoz kapcsolták át. Velencében két óra hosszat állott a vonat, ezt tudva a velencei hatóságok nagy gyászünnepséget rendeztek. Triesztbe este 6 órakor érkezett meg a gyorsvonat. Itt folyt le az utolsó bucsuztatás olasz földön, a fascista alakulatok és az olasz hatóságok részéről. Az egész pályaudvar fekete gyászpompával volt bevonva és a szélár-bócokon gyászlobogók lengtek és nem hiányoztak az olasz és a magyar nemzeti színű zászlók sem.

Budapesti jelentések szerint Horthy Miklós magyar kormányzó részvétét ma tolmácsolta Vértessy kabinetfőnök Endresz György feleségének. A kormány nevében Károlyi Gyula miniszterelnök fejezte ki részvétét a szerencsétlenül járt óceánrepülő feleségének. A temetésre vonatkozólag megtörténtek már az előzetes intézkedések és megállapították a gyászmenet sorrendjét is. Ezek szerint a korporsók előtt Endresz György kardját, kitüntetéseit és tisztai bojtját viszik. A kardot a korporsóval együtt földelik el.

A ma délután megtartott minisztertanács úgy határozott, hogy 400 pengő kegydíjat adományoz Endresz Györgynek és Bittay Gyula Sepsiszentgyörgyön lakó anyjának. Az özvegy ezenkívül lakbért és természetbeni segítyt is kap, így a minisztertanács által megállapított nyugdíj megfelel a tábornoki nyugdíjak összegének. A holnapi gyászszertartás menetében különben változás állott be, amennyiben azon megjelent Horthy Miklós kormányzó személyesen.

Egyébként ma délután Serédy Jusztinián hercegprimás és József királyi herceg is részvétüket fejezték ki Endresz Györgynek, férje halála miatt. Ezenkívül részvétáviratokat küldtek a szolnoki, kispesti és más városok társadalmi egyesületei is.

Megegyezés jött létre a liberálisok és a nemzeti-parasztpárt között

Cáfolják Vaida Sándor találkozását Ducával — Allítólagos terv szerint a liberálisok veszik át a kormányt, amelyet a nemzeti-parasztpártnak adnak át — Juniusban ül össze a parlament

Módosítják a konverziós törvényt

Kolozsvárról jelentik: A liberális párt kolozsvári kongresszusával kapcsolatosan, a lapokban megjelent és a nemzeti-parasztpárt és liberális párt közötti közeledéssel foglalkozó cikkekről Vaida több újságíró előtt kijelentette, hogy nem találkozott Ducával. Ennek ellenére a hírek továbbra is tartják magukat s csak egyes lapok módosították oda értesülésüket, hogy Vaida nem Ducával, hanem Leonte Mokdoveanuval találkozott. Érdekes, hogy a találkozás tényét a kolozsvári liberális vezérek nem is igyekeznek titkolni. Allítólag olyan megállapodás történt,

hogy Iorga kormányának bukása után, a liberálisok veszik át a hatalmat, amelyet később jóindulatulag átengednének a nemzeti-parasztpártnak.

Bucurestiből jelentik: A Lupta kormánykörökből eredő hírei szerint, a parlament junius elején rendkívüli ülészsakra hívják össze. A lap ezt a közleményt összefüggésbe hozza az ellenzék kollaborációs akcióival és a konverziós törvény esetleges módosításaival. A lap megállapítja, hogy nem tartja időszerűnek és célszerűnek a parlament összehívását.

Munkát és pénzt kap a kormánytól Arad

Serbanu György dr. megyei prefektus bucuresti-i utjának beszámolója — Mit mond Argetoianu belügy- és pénzügy-miniszter..? — Két hét múlva perfektuálják a külföldi kölcsönt, amely után rendezik a tisztviselői fizetés-hátralékokat — Gyermekmenhelyet létesít Cosma dr. megyei főorvos Ternován

Munkát ígért Argetoianu az aradi Astra-gyárnak

Hétfőn este érkezett vissza Aradra Bucurestiből Serbanu György dr. megyei prefektus. Az Aradi Közlöny munkatársai kedden délelőtti köröste fel hivatalában Arad megye hazaérkezett vezetőjét, aki bucuresti-i utja eredményeiről a következőkben nyilatkozott az Aradi Közlöny olvasói számára:

— Az aradmegyei és a városi árvizkárosult lakosság érdekében eredményesen intervenáltunk az illetékes minisztériumokban. — mondotta Serbanu dr. megyei prefektus. — Erről különben, — amint olvastam, — a lap R. a. du dr. polgármester ur visszaérkezésével kapcsolatban már be is számolt. Ami a megyei árvizkárosultak, a belügyminiszter ur és a földművelésügyi miniszter ur egyformán hozzájárult, hogy a feketegyarmati település lakosságát, — amelynek földjeit teljesen elöntötte az áradat — a dohányzási állami mintagazdaság területén fekvő földekkel kártalanítsuk. Erre vonatkozólag a megyei mérnöki hivatala rövidesen meg is teszi a szükséges intézkedéseket.

— Milyen újabb fordulat várható az Astra-gyár ügyében? — vették fel az újabb kérdést.

— Az Astra-gyár ügyében magával Argetoianu miniszter urral beszéltem, — válaszolta a megyei prefektus. — A pénzügyminiszter ur kijelentette, hogy az állami rendelkezések egyharmad részét a magán-gyáripárnak adják ki. Ennek az egyharmadnak az Astra-gyárra eső részét tehát biztos rendelkezésnek lehet tekinteni. Ez a tény tehát azt jelenti, hogy az Astra-gyár nem fogja leállítani az üzemét.

— Milyen fordulat várható a tisztviselői fizetések és nyugdíjak ügyében...?

— A pénzügyminisztérium rendelkezése éppen ma érkezett az aradi pénzügyigazgatóságra, — válaszolta Serbanu dr. — A tisztviselők Aradon is megkapják május havi fizetéseik 30—50 százalékos részét, minden levonás nélkül: a másik részét június hó elseje táján fizeti ki a kormány. Ami a hátralékos fizetéseket illeti, ezeknek sorsa szoros összefüggésben van a kormány francia államkölcsönének sorsával. A kölcsön megkötése bizonyosnak tekinthető, jelentette ki előttem Argetoianu miniszter ur. A külföld honorálja azt a tényt, hogy a kormány nemcsak, hogy

percnyi pontossággal fizeti az esedékes részleteket, de már 1932. év december 31-ikéig előre is összegyűjtötte a további esedékességeket. Illetékes helyen egyéket héten belül feltétlenül számítanak a kölcsön perfektuálására és ezt követőleg sor kerül a hátralékok rendezésére is. Addig pedig igazán nincs semmi értelme a tiltakozó gyűléseknek, a türelmetlenkedésnek. A kormány át van hatva attól az akarattól, — jelentette ki a prefektus, — hogy rendezze fennálló belső tartozásait, de egyelőre nem a jó szándék hiányzik, hanem a pénz...

A déli órákban Serbanu dr. megyei prefektus fogadta dr. Cosma Demeter vármegyei főorvos látogatását, aki hosszabb betegszabadságáról érkezett vissza. Cosma dr. megyei főorvos bejelentette a megyei prefektusának, hogy a ternovai fősolgabírói hivatalban gyermekmenhelyt rendez be, mert erre a szociális intézményre feltétlenül szükség van. A megyei prefektus örömeinek adott kifejezést Cosma dr. felépülése felett, majd intézkedett, hogy a megyei főorvos autóján szálljon ki Ternovára, hogy személyes intenciói szerinti indíttassa meg az épület átalakításának, illetve berendezésének munkálatait. (—ab.)

Hét és félmillió lejbe kerül a szeszmonopol bevezetése

A jövedelem még bizonytalan, a kiadás ellenben már meg van — Nyomtatványok, regiszterek szerepelnek az első kiadások számláján

Bucurestiből jelentik: A szeszmonopólium bevezetése az államra nézve hatalmas adminisztratív változtatásokkal és anyagi terhekkel jár. A szeszmonopóliumnak, mint ismeretes, egyik legfontosabb célja az volt, hogy a különböző szeszpanamákat és visszaéléseket megszüntesse és éppen ennek érdekében hatalmas ellenőrző szervezetre van most szükség, ha nem akarják, hogy rövid időn belül ismét felburjánozzon a feketeszesz-termelés.

A pénzügyminisztérium tegnap kommunikált tett közzé, amelyben közli, hogy hét és félmillió rendkívüli hitelt vett fel, hogy fedezze a szeszmonopólium bevezetésével járó költségeket. Ezek a költségek a következők: investíciók, nyomtatványok és regiszterek beszerzése, raktárbérek és nyersanyagok. A nyereség, amely az állam részére a monopóliumból mutatkozni fog, még egyelőre teljesen bizonytalan, csak a 7 milliós kiadás bizonyos.

Kirándulás

Irta: SZEREDI LAJOS.

Nehéz vízcseppek ringatództak az ágakon. A megkergetett, májusi fellegek már a látóhatár tulsó oldalán száguldottak. A nap aranyosan ragyogott, mintha semmi sem rontotta volna el a tavasz kedvét. A kirándulótársaság kitódult a kunyhóból, ahová a hirtelen eső üzte őket. Karcsi és Jolán előre siettek. Egymás kezét fogták boldogan, szökellve, ahogyan ifjú jegyespárhoz illik. A többiek csak lassan jöttek utánuk.

Karcsi megfogta az egyik ágat és a rajta csüngő cseppek sűrű záporban hullottak rájuk. A leány felsikoltott, mert a víz meztelen nyakát érte.

— Bolond ember, — mosolygott félig neheztelően és ráütött a fiu vállára. A fiu megállt egy pillanatra, levette a kabátját és a leányra terítette. Szorosan egymáshoz simulva mentek az erdei ösvényen. Két oldalát méltóságos tölgyek állottak komoly arccal őrt és a friss szellő lassan ingatta lombjaikat. A leány hirtelen kiszabadította magát a rája fonódó karból és futásnak eredt. Vad hajszá keletkezett, miközben cipőjüket egészen belepte a sár. Nem néztek sem jobbra, sem balra, hanem rohantak pocsolyákon. Árkokon és gyűrűző indákon át. Patakhoz értek, amelyen nem lehetett átgázolni. A leány megtorpant a partot szegélyező köveknél és önkéntelenül kitérte karját. Még mielőtt visszafordulhatott volna, a fiu utólért, erős rántással átölelte és megcsókolta. A leány megtántorodott a hirtelen rántástól és finom félcipős lába bokálg a patakba csuszott. A vérlassu áramlással öntötte el arcát és most már komoly harag kezdte szárnyait bontogatni benne.

— Ügyetlen, — sziszegte és átázott cipőjét nézte, amelyből lassan szivárgott a víz. A fiu nevetve zsebredugott kézzel állott mellette.

— Jolánka, ne legyen olyan komoly, mert még sirva fakadok maga mellett. Az évődő hang még jobban ingerelte a leány érzékenységét. — Ne nevéssen rajtam... ezt kikérem

magannak... maga az oka, hogy tönkrement a cipőm.

— Jolánka, ne legyen olyan gyerek... hiszen maga kezdte, én csak folytattam az üldözést, — válaszolta halkabban a fiu, de még mindig mosolygott. — Én? Hát ki rántotta meg az ágat? Különben sem vagyok gyerek. Miéle jönné engem ilyennek?

— Jó, én nem vitatkozom magával, de kár volt ilyen csekélységet felújni, — felelte a fiu rosszkedvűen. A patak habjai csacsogva futottak tovább és medrében ezüst pikkelyes halak játszadoztak. A víz tükrén hosszulábu vízipókok portyáztak. A leány merev, előre fordított arccal haladt, mellette a fiu cigarettázott néman és sűrű lélegzéssel szivta magába a füstöt. Mikor kiérték az útra, a leány leült az egyik keresztbe döntött fatörzsre. Lecsatolta lábáról a félcipőjét és maga mellé tette. Lassan lóbálta harisnyás lábát a meleg napfényben. A fiu oldalról félszemmel figyelte a karcsu női láb mozgását. Máskor nem ült volna ilyen közömbösen. Már kezében volt a zsebkendője, hogy a leány elé térdelel és letörli a nedvességet a harisnyájáról. Mégse mozdult. Hadd lássa, hogy haragszik! Az erdőben mély csend uralkodott, csak a méhek zümmögtek a tisztáson nyíló virágok körül. A tavasz halk melódiája zengett mindenütt, amely most leszögezte szívüket, hogy szinte fájdalommal érezték a láthatatlan béklyók szorítását. Nemsokára emberi hang vetődött hozzájuk. A társaság tagjai utólérték őket.

— Megvannak a gonoszok, — incselkedett a körorvos, hamiskásan hunyorítva rájuk. — Hát aztán mit szedtetek, virágot vagy csókokat?

Mind a ketten hallgattak. Rossz hangulatukra kellemetlenül szakadt a körorvos incselkedése. A fiu megérezte, hogy felelnie kell, mert különben észreveszik, hogy önszervezték.

— Béla hátvárnak mindig huncutságokon jár az esze. Komoly dolgokról beszélgettünk.

— No-no, kételkedem a ti komolyságotokban. — nevetett a körorvos és megfenyegette ujjával a fiatalokat.

Elvegyültek a társaságba. Mind a ketten

ugy érezték, hogy most kellemetlen volna egymással lenniük. A fiu a mérnök fiatal feleségéhez csatlakozott, akiről azt beszélték, hogy válik az urától, a leány pedig a szőke segédjegyző udvarlását hallgatta.

Ritkult az erdő. A tölgyfák lassan elmaradoztak és poros akácok mellett az országutra kanyarodtak. Eléjük bukkant a kisváros kerítésével, apró földszintes házával és a közüliük kimagasló templomtoronnyal. A körorvos azt indítványozta, hogy térjenek be hozzája, ahol finom konyak vár a vendégekre. A társaság tagjai azonban fáradtak voltak és a többség a hazatérés mellett foglalt állást. Karcsi szívében oszladozni kezdtek a megbántottság sötét árnyai. Örült, amikor a mérnökék villája előtt a mérnök felesége elbucszott tőlük. Gyorsan visszatért Jolánhoz, akit még mindig a segédjegyző szórakoztatott olcsó adomákkal.

Mikor a ház elé értek, a fiu kezét csókolt a leánynak. — Hát nem jön fel hozzánk? — kérdezte bizonytalanul a leány.

— Akarja?

— Természetesen!

— Szóval nem haragszik rám?

— De igen... maga goromba, kiállhatatlan fráter. — nevetett a leány féloldalra hajtott fejjel és megrázta sűrű fürtökben tekerődő haját. Csöndesen nyitottak be az előszobába. A fiu fölakasztotta a kabátját és a kalapját a fogastra és bement a vendégszobába, amíg a leány átöltözik. Körülnézett, de nem talált senkit. Eszébe jutott Jolán beszéde, hogy szülei ma az új állomásfőnöknél vizitálnak. Hosszúra nyulik a látogatás, azért nem jöttek még haza. Beült az egyik bőrfotelbe. Nem gyújtotta föl a lámpát, hogy annál titokzatosabb legyen a félhomály. Nem hallatszott semmi nesz, csak a falióra ketyegése, amely rövid idő múlva melódikus, zengő hangon ütötte el a nyolcat. Fáradt volt a kirándulástól és jól esett tétlenül néznie a semmibe... Valaki kinyitotta az ajtót és egyszerre puha édességet érzett az ajkán. Erős karral szorította magához a leányt, aki lehunyta szemmel mosolygott...

Künt élesen berregett a csengő. Megérkeztek Jolán szülei a látogatásról.

Premier a **hullámok hőse** Premier a
CENTRAL-ban! **A repülő flotta testvérfilmje** Robert Montgomery, Dorothy Jordan és Ernest Torrence **CENTRAL-ban!**

A vértanúk ereklyéinek eltemetését rendelte el az aradi ügyészség

Ionescu dr. törvényszéki orvos egy detektív kíséretében ma megtekintette a vértanúk csontjait — Helyszíni szemle a vesztőhelyen — Intervenció a polgármesternél — Az ügyészség csak ismételt közbenjárásra állott el a maradványok eltemetésétől — A Kölcsey Egyesület kérelmezi az ásatások további engedélyezését

Az aradi vesztőhelyen folyó ásatásokat a tegnapi esőzés következtében beszüntették, a mai napra tervezett folytatása elé azonban nem várt akadályok tornyosultak. A kora reggeli órákban Kara Győző tanár lakásán megjelent Ionescu dr. törvényszéki orvos és Mona rendőrségi detektív, akik az ügyészség rendelkezéseire való hivatkozással arra kérték Kara Győző tanárt, hogy az eddigi ásatások eredményeként felszínre került csontokat mutassa nekik meg. Ionescu dr. egyben tudomására hozta Kara Győzőnek azt is, hogy a kapott rendelet értelmében a csontokat a vizsgálat megejtése után el kell szállítani és a felső temetőben elhantoltatni. A relikviák tüzetes megvizsgálása után ugy Ionescu dr., mint Mona detektív arra kérték Kara Győző tanárt, hogy kíséretükben keressék fel a vesztőhelyi ásatások színhelyét, mert azt is tüzetesen meg akarják vizsgálni.

Kara Győző tanár értesítette Pataky Sándor festőművészt, valamint Nichi Lázár dr. kulturpalotai igazgatót, akiknek kíséretében Ionescu dr., Crisan Ascaniu és Covaci tanár a vesztőhelyre mentek ki. Itt Pataky Sándorral idő szerint lemérték a kivégzés helyét a vár jelzett pontjától, mert a hagyományok szerint a menet 1849. október hatodikán hajnalban lassu menetben a várból egy fél óra alatt érkezett a kivégzés színhelyére. Ez az idő most is pontosan egyezett és így bizonyosnak látszik, hogy a feltárás helye pontosan megegyezik a kivégzés tényleges helyével. A helyszíni vizsgálat alatt azonban Kara Győző tanár értesítette Parecz Béla dr. volt országgyűlési képviselőt, Velcsov Géza dr. volt helyettes polgármestert, Andrényi Lajos bárót, valamint a Magyar Párt titkárát, Boros Károlyt, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket a városi hatóságoknál abban az irányban, hogy a feltárt ereklyék továbbra is vagy a Kulturpalotában, vagy Kara Győzőnél őriztessenek.

A polgármester megnyugtató válasza

Parecz Béla dr. és Andrényi Lajos báró városi interimár-bizottsági tag a déli órákban megjelentek Radu Cornél dr. városvezető interimár-bizottsági elnöknel, akivel teljes részletességgel ismertették a helyzetet és egyben intervencióját kérték annak érdekében, hogy a magyar történelmi relikviákat megőrizhessék akár az aradi Kulturpalota 48—49-es Ereklyemuzeuma, akár a Minorita-rendház sirboltja számára. Radu dr. megértő módon vett tudomást az aradi magyar párttagozat vezető-egyénségeinek intervenciójáról és biztosította a megjelent képviselőket, hogy a feltalált vesztőhelyi ereklyéket semmilyen meg nem felelő vagy kegyeletstörtő hivatalos szempont nem fogja érinteni. A polgármester kijelentéseit a magyarpárti deputátorok megnyugvással vették tudomásul.

A délután folyamán Ionescu dr. törvényszéki orvos ismét megjelent Kara Győző lakásán, akit arról értesített, hogy az ügyészség a relikviák eltemetésére vonatkozó rendeletét nem vonta vissza és annak szigorú végrehajtásához ragaszkodik. Tekintettel arra, hogy az ügyészség rendeletén változtatni csak Vulpe Constantin vezető ügyésznek állott módjában, Kara Győző felkereste Parecz Béla dr.-t, valamint Velcsov Gézát, akik érintkezést kerestek

az éjszaka folyamán a szobát kivette. Az eseményről azonnal értesítette a rendőrséget, amelynek részéről Faur Gyula komiszár, Mihailovici Milos, a bünygyi osztály titkára és Dimitrescu detektív szálltak ki a helyszínre. Csakhamar megérkezett a szállodába Ionescu dr. törvényszéki orvos is. A rendőrség emberei feltörték a szállodai szoba ajtaját és bementek a szobába. Ionescu dr. megállapította, hogy az öngyilkosság körülbelül hajnali három és négy óra között történt. Mint megállapítást nyert az öngyilkos Fischer Sándor aradi magántisztviselővel volt azonos, aki a volt Forray-uca 12. számú házban lakott. Leveleket hagyott hátra feleségének, sógorának, az ügyészségnek, a rendőrségnek és Temesváron élő apjának címezve. A rendőrségnek írott levelében csak nevét és lakcímét írta meg. A rendőrség megállapítása szerint Fischer Sándor öngyilkosságának anyagi okai voltak. Ruhájában csupán feleségének fényképét találták meg. Fischer Sándor édesapja hajóskapitány volt, a fiatal tisztviselő tehát jó családból származott. Lakásáról Fischer Sándor hétfőn délelőtt távozott el és felesége, valamint annak családja, tegnap egész nap és egész éjjel kétségbeesetten kutatott utána, mivel még soha sem fordult elő, hogy éjszakára kimaradt. A család végül is azt hitte, hogy apjához utazott Temesvárra, míg ma délután aztán értesítést kaptak a rendőrségtől, hogy Fischer Sándor az egyik aradi szállodában öngyilkosságot követett el.

Nyomora miatt felakasztotta magát egy aradi magántisztviselő

Fischer Sándor megdöbbentő öngyilkossága egy aradi szállodában — Hajnalban követte el végzetes tettét, amelyet csak délelőtt fedeztek fel — Családja kétségbeesetten kereste az öngyilkost, aki már hétfőn eltűnt hazulról

A munkanélküliség, az áldatlan gazdasági viszonyok ma újabb áldozatot követeltek Aradon: Fischer Sándor 29 éves munkanélküli magántisztviselő felakasztotta magát és még mielőtt tettét észrevehették és megakadályozhatták volna, meghalt. Az öngyilkosság részleteiről alábbi tudósításunkban számolunk be:

Ma délután telefonon értesítették a központi rendőrséget, hogy az egyik aradi szálloda 34-es számú szobájában öngyilkosság történt. Érdekes megemlíteni, hogy ugyanebben a szobában néhány hónappal ezelőtt már történt öngyilkosság, ekkor egy általánosan ismert vidéki bankigazgató lőtte föbe magát. Az öngyilkosságot a szálloda portása vette észre, akinek feltűnt, hogy az az ur, aki az éjszaka folyamán vett ki egy szobát és aki a bejelentőlapra azt írta, hogy nagyváradi utazó, még a kora délutáni órákban sem jelentkezett. A 34-es számú szobának üveglablaka van. A portás az ajtó fölött lévő szellőztető ablakon át félrehúzta egy bottal az ajtó függönyét és ekkor megdöbbenve vette észre, hogy a szoba jobb oldalán lévő ablakon egy emberi holttest függ. A holttestben azt az urat ismertte fel, aki

az éjszaka folyamán a szobát kivette.

Ruhájában csupán feleségének fényképét találták meg. Fischer Sándor édesapja hajóskapitány volt, a fiatal tisztviselő tehát jó családból származott. Lakásáról Fischer Sándor hétfőn délelőtt távozott el és felesége, valamint annak családja, tegnap egész nap és egész éjjel kétségbeesetten kutatott utána, mivel még soha sem fordult elő, hogy éjszakára kimaradt. A család végül is azt hitte, hogy apjához utazott Temesvárra, míg ma délután aztán értesítést kaptak a rendőrségtől, hogy Fischer Sándor az egyik aradi szállodában öngyilkosságot követett el.

Az eseményekről a rendőr azonnal értesítette a legközelebbi motoros-csónakot, amely kutatni kezdett a koldus után. Csakhamar kiérkeztek a tüzoltók is, az összes motoros-taxik a hidhoz gyűltek és rövidesen egy utász-század is érkezett. A rendőrség intézkedésére elzárták a Lánchid mindkét oldalát, nehogy a koldus megmenekülhessen. Így tehát egy koldus miatt ma este Pest és Buda között, a Lánchidon szünetelt a forgalom. A hatósági emberek reflektorokkal láttak neki a kutatásnak, azonban lapzártáig nem sikerült az agyafurt koldust megtalálniok.

Junius elsején lejár a külföldi munkások tartózkodási engedélye

Bucurestiből jelentik: Junius elsején lejár a külföldi munkások tartózkodási engedélye. Ezzel kapcsolatban az Ordinea Noua, hivatkozással a súlyos munkanélküliségre, erélyesen követeli, hogy a kormány ne hosszabbítsa meg ezeket a tartózkodási engedélyeket, hanem, mivel a külföldi munkaerők a román alkalmazottaktól veszik el a kenyeret, vonja meg az ittartózkodás jogát valamennyi külföldi munkástól.

Lezárták a Lánchidat egy koldus miatt

A süket, néma, vak és béna koldus csodálatos eltűnése — A rendőr igazoltatására visszakapta látó-, beszélő és halló képességét — Reflektorokkal kutatják a hülönös koldust

Budapestről jelentik: Ma este kilenc órakor egy rendőr a Lánchidon igazolásra szólított fel egy vak, süket, néma és béna koldust. Mivel a koldusnál nem volt koldulási engedély, a rendőr be akarta kísérni a főkapitányságra, azonban a koldus ebben a pillanatban csodálatos módon visszanyerte látó-, halló-, beszélő és járóképességét, levette kabátját, azt a meglepett rendőr kezébe nyomta, majd pedig átvette magát a Lánchid korlátján. A rendőr legnagyobb meglepetéssel vette észre, hogy a koldus nem a Dunába vetette magát, hanem végigkuszott a korlátot, le a vastraverzeken és a hid pilléréinél eltűnt.

A tavasz megköveteli
 hogy bőrét, amelyet a téli ruházat elkényeztetett

NIVEA-CREME

általi gondos ápolással védje. A Nivea-Creme eucerintartalmánál fogva mélyen átítatja a bőrt, táplálja és erősíti a bőrszöveteket és élénkíti a bőrsejtek működését. Így tehát éppen azt az életető hatást fejti ki, amelyre szüksége van a bőrnek, hogy visszanyerje természetes simaságát és rugalmasságát, vagyis a mindenki által óhajtott friss, fiatalos üdeséget.

NIVEA-CREME: Lei 16.00 — 72.00

BRIERSDORF & Co. S. A. R. / Braşov, Strada Juliu Maniu 39

A kolumbácsi légy

állatállományokat pusztított el Aradmegyében

Riasztó jelentések az aradmegyei prefekturára — Szarvasmarha-, juh- és sertésállomány veszedelme — Az aradmegyei Mezőgazdasági Kamara felhívása a községek gazdáihoz

Az emberre is veszedelmes a kolumbácsi légy csipése

A jégzajlás és az árvíz után újabb veszedelem szakadt Aradmegyére: megjelentek a kolumbácsi legyek! Hét éve nem észlelték a megye és a város területén ezeket a rendkívül kártékony, mérges csipésű kis rovarok feltűnését s most nagy rajokban sodorta a szél Jugoszlávia felől Krassó- és Aradmegye fölé. Az apró kis legyek a normális légnél jóval kisebb, keskenyebb szárnyú rovarok: potrohuk rövidebb, mint a szunyogé, de éppoly átetszően tagolt szerkezetű. A szunyogoktól eltérően a fejük szerkezete éppolyan, mint a legyeké, de kisebb. Felismerésüket különben az is megkönnyíti, hogy napfényben a felső, csukott szárnyfelületük irizál, mint a petroleum a víz felszínén.

Az első riasztó jelentések

Az első riasztó jelentések a kolumbácsi legyek megjelenéséről az aradmegyei Mezőgazdasági Kamarához futottak be, de csakhamar megérkeztek a megyei prefekturára is. Borossebes, Világos, Buttyin, Kovaszinc, Agri és Györök községek előljáróságai küldték meg az első riasztó jelentéseiket a kártékony férgek feltűnéséről. A kolumbácsi legyeket Orsova felől sodorta elő a szél és sűrű rajokban tüntek fel a mezőkön és falvakban. A mezőn legelésző csordák nyugtalansága figyelmessé tette a veszedelemre a legeldugottabb tanyák népeit is, akik megdöbbenve vették észre állataikon a kolumbácsi legyek mérges rajait. A felismerés azonban sokhelyen túl-későn történt, mert kedd reggelre virradólag Borossebesen, Világoson, Györökön, Kovaszinon, Buttyinban, Radnán, Paulison és Agrison közel száz szarvasmarha, ötven juh, husz sertés pusztult el a veszedelmes kis légi bestiák csipése következtében.

Az aradmegyei Mezőgazdasági Kamara vezetősége, élén Popescu Miklós és Seymann dr. mezőgazdasági mérnökkel plakátok útján hívta fel a veszedelemre az aradmegyei községek gazdáinak figyelmét. Ugyanekkor a megyei prefektúra rendelkezésére a községekben dobszóval is kihirdették a veszedelem bekövetkezését és az ellene való védekezés módzatait. A Mezőgazdasági Kamara bordóvörös plakátjait a kolumbácsi légy-veszély elleni védelem teendőit a következőkben foglalják össze:

1. Leghelyesebb, ha a legeltetéseket a gazdák vagy este, napplyugta után, vagy korán hajnalban, napkelte előtt végeztetik, mivel a kolumbácsi legyek csak a nap feljötte után jelennek meg, éjszakára faodukba, barlangokba húzódnak vissza.

2. Fényes nappal a jászág az istállóban tartandó, amelynek ajtóit előtt feltétlenül szükséges, hogy nagy füstöt gerjesztő nyerslót égessenek állandóan. A füst távoltartja a jászágot a veszedelmes rovarokat.

3. Abban az esetben, ha a sürgős mezeli munkák ezt a fenti módot nem teszik lehetővé, a jászág testének mindazok a részei, ahol meg-

ülnek a legyek (tehát a fül, fültő, fartő, szemek körül és egyáltalán a szőrrel kevésbé borított helyeken) haladéktalanul bekenendő vagy légy olajjal vagy füstöltenel dicszónsirrrel, amelyeket dohánylevélporral is összevegytünk. A bekenet testrészeket feltétlenül elkerülik a veszedelmes férgek.

4. A mezőn kintlevő jászágot napközben leghelyesebb kis csoportokban füstös tűz körül tartani, lehetőleg víz közelében.

A fenti óvintézkedések pontos betartása megkíméli az állatokat a veszedelmes csipésektől, a gazdákat pedig a vagyoni károsodástól, amely az állatok elhullásával fenyegeti őket. A kolumbácsi légy sűrű rajokban támadja meg a gyanutlan állatot, ellepi a szőrrel ritkásan fedett, bekenetlen testrészeit és sokezer apró, mérgezett sebet nyit a szerencsétlen állat testén, amelynek vérért szívják. A jóllakott rovarok helyét folyton új és új csoportok foglalják el: a megtámadott állat testére csupa vér lesz csakhamar. Az ily módon megfertőzött jászágon már nem segít az sem,

CORSO-MOZGO mai műsora: EMIL ÉS A DETEKTÍVEK,

melyet heteken keresztül zsufolt házak mellett vetítettek a külföldi mozgók. — Főszereplő: FRITZ RASP és 300 gyermek. Ma ulójára.

ha lesöprik róla az állatokat: csakhamar magas láz lép fel és a megtámadott állat végtagjai megdagadnak. Nyolc-tíz órán belül végez áldozatával a muslincánál alig nagyobb kolumbácsi légy szörnyűsége veszedelme, mivel mérgezik az állat szív működését támadja meg. A férgek által megtámadott állatokon a mérgezés első stádiumában azonnali beavatkozással még segíteni lehet, ha az állat súlyához viszonyítva 2—5 deciliter erős pálinkát itatunk vele vagy a bőr alá erős kávé-injekciót adunk. Ez utóbbit természetesen sikerrel csakis gyakorlott kezű gazda, vagy legjobb, ha állatorvos adja be.

Arad külvárosában is megjelentek a kolumbácsi legyek

Aradváros külső területein hétfőn este jelentek meg első ízben a kolumbácsi legyek sűrű rajai. A gyanutlan gazdák a kis rovarrajokat kezdetben fiatal szunyogoknak vélték és csak állataik megbetegedése tette figyelmessé őket a veszedelmes férgek. A gáji és pernyávei gazdák tettek első ízben jelentést a város állategészségügyi hivatalának a kolumbácsi legyek megjelenéséről és Popovici dr. városi állategészségügyi főorvos azonnal megtette a szükséges intézkedéseket, hogy preventív intézkedések megtételére szólítsa fel a gazdákat. Az Aradi Közlöny munkatársa számára Popovici dr. a következőket mondotta:

— A fentebb ismertetett óvintézkedések mindenesetre célra vezetnek az állatok megbetegedését, illetve a kolumbácsi legyek támadásai ellen. Ma futottak be hozzám a jelentések Mondorlakról is: ott is sűrű rajokban jelentek meg a veszedelmes rovarok. A helyzet veszedelmes, ez tagadhatatlan, de a gazdák, ha résen vannak és utasításainkat szigorúan betartják, könnyen megvédhetik állataikat, mert a kolumbácsi légy inváziója nem tarthat 15 napnál tovább. Abban az esetben, ha újabb rajokat nem sodor át hozzánk a szél, 15 nap alatt le is küzdhetjük a veszedelmet. A lakosság felvilágosítására minden intézkedést különben már megtettünk.

— Az emberre nézve jelentenek-e veszedelmet ezek a kolumbácsi legyek? — vetettük fel a kérdést. A városi főállatorvos a következő választ adta:

— Az emberre nézve is feltétlenül veszedelmes a kolumbácsi légy csipése. Különösen nem ajánlatos egy ilyen rajjal összeakadni, mert ha nincs közelben víz, amibe belevesse magát a megtámadott, vagy erős alkohol, a mely megakadályozza a mérges csipések fertőzésének terjedését, az összeesipett ember is könnyen belepusztulhat a fertőzésbe. A kolumbácsi légy azonban csak nappal veszedelmes, éjjel elülnék és ezért tőlük bárki bátran nyitva tarthatja éjjel az ablakát.

Aradmegye és Aradváros állategészségügyi és közigazgatási szervezete teljes apparátussal mozdult meg, hogy leküzdje a levegőből ránszakadt veszedelmét.

Színház — Irodalom — Művészet

Honthy Hanna Aradra jön

Fellép az aradi színházban.

A magyar főváros operettszínpadjainak legnépszerűbb sztárja már évek óta Honthy Hanna, aki modern játékmódorával, üde lényével és friss, szőke bájával hamar meghódította a főváros közönségének szívét. A közkedvelt operett-primadonna most erdélyi turnéra indult. Fedák Sári elmaradt vendég szerepléséért Honthy Hanna fel-lepte kárpótolhatja csak az erdélyi közönséget. Értésüléseink szerint Honthy Hanna a közeljövőben Aradra is ellátogat, hogy az aradi színház színpadán néhány parádés alakításában mutakozzon be. Honthy Hanna erdélyi turnéját Kolozsváron kezdi meg, csütörtökön este és három estén keresztül lép fel a kolozsvári rivaldák előtt legragyogóbb szerepeiben a Mayában, a Pillangóban és a Szőkik az asszony című operettben. Honthy Hannát erdélyi vendég szerepléseire csak hatalmas anyagi áldozatok árán sikerült megnyerni, mivel emiatt le kellett mondania már megkötött csehszlovákiai turnéját. Remélhetőleg Honthy Hanna fellépése elé semmiféle akadályt nem gördítenek a hatóságok, így az aradi közönségnek alkalma lesz a legnépszerűbb magyar primadonnát Aradon ünnepegni.

* Szalay—Békési zeneiskola növendékeinek hangversenye. Vasárnap délután 5 órai kezdettel tartotta vizsgahangversenyét a Szalay—Békési zeneiskola. A jól sikerült vizsgahangverseny alkalmából szépszámu közönség gyűlt egybe a Kulturpalota kistermében és élvezettel hallgatta végig az alaposan felkészült növendékek zeneszámain. A hangverseny első száma Lehrer Grete és Lehrer Móri négykezes zongora játéka volt. Utána Wagner Malvin adott elő nagy sikerrel zongorán egy Eilenberg darabot. Hilbert József Bloch Historiette-jét játszotta hegedűn, majd pedig Dancla Rondoját adta elő Hammer Tibi. Ezután Karátsonyi Kató zongorajátéka és Vadász Lili, valamint Vadász Tibor négykezes zongorajátéka következett, akik Verdítől a Traviatát adták elő nagy sikerrel. Sok tapsot kapott Róna Magda is szép zongora szólójáért. Igen nagy tetszést aratott Roth Miklós hegedű és Beraczká Juci zongora játéka, nemkülönben Vadász Loli és Bloch Rezső hegedű szólói. Ezután Kövér Hedvig és Kövér Kálmán Bellini: Romeo et Julie című darabját játszották zongorán, majd pedig Pásztor Magda felett technikával előadott zongora száma aratott nagy tetszést. Jók voltak még Gyerei Mihály, Hammer Magda és Dürbeck Sofie. Végül pedig külön meg kell emlékeznünk a zeneiskola két kiváló vezetőjéről: Békési Pál és Szalay Arankáról, akiknek fáradságtalan munkájának gyümölcse volt ez a szépen sikerült zenevizsga.

SELECT-
mozgó**Mary Dougan bünpere**SELECT-
mozgó

Bayard Veiller világhírű remekművének németül beszélő filmváltozata

Főszerepekben: Nora Gregor, Arnold Korff, Egon v. Jordan, Peter Erkelenz, Lucy Dornale, Hedwiga Reicher.

**„PILÓTÁT VAGY PILÓTANÓT
nevelek leendő gyermekemből“**

mondotta Endresz György, a hős óceánrepülő, lezuhanása előtti estén — Nevelőapja nem vehet részt a temetésen, mert megtagadták számára a határátlépési igazolvány kiállítását — Egy perjámosi gyárigazgató beszélt utóljára a „Justice for Hungary“ hőseivel — Gyászruhát öltenek Perjámos asszonyai

Az Aradi Közlöny kiküldött munkatársának helyszíni riportja

Egyszerű kis falusi ház, barátságos szoba, minden butordarab rendet és tisztaságot lehel, töpörödött, fejkendős öreg nénikék tipegnek körülöttem: ebből a szobából, a Mil-Gasse 419. szám alól indult el a diadal, ragyogás, ünnepelés és végül zokogással övezett hősi halál felé Endresz György, a „Justice for Hungary“ bátorszívű pilótája. Most minden csendes, minden gyászol a kis házban. Gyászolja azt, akinek pályafutása zenitjén szakította ketté élete fonálát a könnyőreket nem ismerő végzet.

— Gyuszi ist gestorben.

Szombat délután óta ez a refrén zug végig a házakon, az uccákon, mindenütt, Gyuszi, akire olyan büszke volt minden perjámosi polgár, Róma egyik virágos dombján, magasra csapó lángok közepette lelte borzalmas halálát...

Templom-ucca 410. Ugyanolyan tiszta, szép szoba, ismét könnyesszemű, tipegő nénikék és velem szemben fehérhajú, fehérbajuszu öregember ül: a 78 esztendő Endresz Ádám, a hős pilóta nagybátyja és második atya. Sváb parasztruhába öltözött, kérgestenyerű földművesember. Mesél. Arról az időről, amikor Endresz György nevét még nem ismerte a világ, amikor egy délceg, életerős fiatalember elhatározta, hogy meghódítja az Univerzumot. S nem vitt utralalónak semmi mást, csak erős akaratot...

Szegény fiu volt . . .

Az apja rendőraltsízt volt és Perjámoson szolgált. Hárman voltak testvérek, a legfiatalabb közöttük a Gyuri. És nagyon szegények voltak. A családnak egész vagyonát szükös fizetés és a kis ház képezte. A háboru előtt, 1912-ben, Endresz Johann két fiával kivándorolt Amerikában szerencsét próbálni. Endresz Gyuri Perjámoson maradt nagybátyjánál, aki mindenben gondoskodott róla. A nagyszentmiklósi polgári iskolába került, innen pedig a temesvári kadettiskolába. Nem volt jó tanuló, sohasem bírta a magolást. És amikor szemrehányást kapott érte nagybátyjától, azt mondotta:

— Onkel, ne félj, azért én mégis első leszek. — Élénk, vidám kadett volt, a leányszívek veszedelme. Azután kitört a háboru. Endresz Györgyöt hadnaggyá avatták és a 19-ik ezreddel kikerült az orosz frontra. Már az első harcokban sebet kapott egyik karján és kórházba került. De alighogy felgyógyult, ő maga kérte, vigyék a frontra. Az ifju hadnagy újra harcba indult.

Vladivosztoktól — Perjámosig

Nemsokára orosz fogságba került. Vladivosztokba vitték és csak szükszavu levelezőlapok tudatták családjával, hogy életben van. Azután megszakadt minden összeköttetés, már-már azt hitték, hogy elveszett, meghalt, mint annyi sokezer más fogoly, amikor hírtelen belepont Perjámosra. És amit elmesélt szökéséről, mindennél fényesebben igazolta, hogy Endresz György bátor, hidegvérű katonává lett.

— Futballt játszottunk a fogolytáborban, — mesélte — és a labda egyszerre elgurult. Utánamentem és többé vissza sem tértem. Át-
szöktem a legénységiekhez, ahol rongyos közbaka ruhát adtak rám. Az orosz örök tüvé tették az egész környéket a megszökött tisztért, de nem találták meg. Éjszaka átusztram a folyón és gyalog megindultam Szibérián át.

Egész sereg kaland, éhezés, rettenetes szenvedés után, hetek múltán megérkeztem Szentpétervárra. Itt találkoztam egy másik megszökött hadnagy-fogollyal és együtt indultunk tovább a finn határ felé. Utközben találkoztunk egy katonai őrzővel, amely megállásra szólított fel. Szaladtunk, a szabadságunk, az életünk forgott kockán. Utánunk löttek. Társamat eltalálták, nekem sikerült megszökönnöm. Nagy viszontagságok után elérkeztem Finnországba, ahol egy parasztszalád vett pártfogásába, ruhát, ételmet, pénzt adott és lehetővé tette, hogy Koppenhágába kerüljek.

— Itt először az osztrák-magyar konzult kerestem fel és segítségét kértem ahhoz, hogy hazatérhessek. Szélihámosnak hitt, nem adott. Egyetlen igazoló irásom sem volt. Végső kétségbeesésben a svájci konzulhoz mentem, aki barátságosan meghallgatott, majd annyi pénzt adott, hogy hazajöhessenek.

„Vissza akarom szerezni az apai házat“

A „Justice for Hungary“ százezrek ujjongása, tomboló lelkesedése közepette érkezett meg Budapestre. S itt, közvetlenül halálutja előtt felkereste egy perjámosi gyermekkori játszótársa: ifj. Grün Péter, a perjámosi képfestőgyár igazgatója. Endresz György az otthoniak iránt érdeklődött és akkor az igazgató elmondotta neki, hogy eladták az apai hájköt, azt a házat, ahol megszületett. Hatvan-ezer lejért vette meg Schweizer Mihály magánzó. És a diadalmas óceánrepülő könnyes szemmel üzenté haza:

— Nemsokára eljövök. Hozok magammal pénzt. Az apai házat, ahol születtem, vissza akarom kapni. Nem baj, akármibe kerül, tartásuk fenn nekem. Mondják meg az Onkelnek, vegye meg a részemre.

Negyvennyolc óra múltán Endresz György, a magyar repülés heroszának megszenesedett holttestét vette körül az ezernyi zokogó tömeg. Az apai ház idegen kézen maradt.

Aki utóljára beszélt vele

Szombat este óta mindenki, aki csak ismerte Endresz Györgyöt, sorban látogatta meg Endresz Ádámot. Valóságos siratószoba lett a kis parasztház. A szülőfalu nyilvánosan is gyászol. Vasárnap délelőtt jelent be a plébános a templom szöszékéről, hogy kedden, mához egy hétre reggel negyednyolc órakor rekviem lesz Perjámos hősi szülőtte és tragikus halottja emlékére. Az egész község ott lesz. Már készülnek a kis parasztházakban a fekete gyászruhák.

Az őszinte fájdalomba pedig egy disszonáns hang vegyül. Endresz Ádám Budapestre akart utazni a temetésre. Határátlépési engedélyt kért. A jegyző az aljegyzőhöz, az aljegyző Mencius főszolgabíróhoz küldötte az öregembert.

— Nem lehet — hangzott a válasz.

— De temetésre akarok menni, az unokaöcsémet temetik — magyarázta kétségbeesetten Endresz Ádám.

— Matasson róla táviratot.

Az egész világon tudomásul vették a tragikus hírt, a bucaresti-i lapok első oldalán közölték a diadalmas magyar óceánrepülő rettenetes pusztulását... és a perjámosi főszolgabírószágon bizonyító táviratot kértek arról, hogy Endresz György tényleg meghalt.

Ennyit mondott el a hazaérkezett Endresz György áhítatosan hallgató családjának, borzalmas szibériai szenvedéseit nem részletezte, talán gondolni sem akart arra, amin keresztülment. És ugyyszólván minden szava belevésődött ősz nagybátyja lelkébe... most, tizenhat esztendő múltán is pontosan el tudja mondani, amit a „Gyuri gyerek“ elbeszél...

A fiatal tiszt ismét ezredénél jelentkezett és ekkor kérte, helyezték át a repülőkhöz. Albániába került és hamarosan egyike lett a legjobb, legképzettebb pilótáknak. Éjjel-nappal tanult, tanulmányozta a gépeket, hogy új hivatásában is sikert arasson. Megbecsülhetetlen szolgálatokat tett bravuros felderítő utjával a hadseregnek és egymásután kapta meg a legmagasabb hadi kitüntetések.

A karrier utján

S vége lett a háborúnak. Endresz György levetette a tiszti uniformist, de a repülőgépet elhagyni többé nem tudta. A Budapest és Bécs között közlekedő postarepülő-szolgálatnál vállalt állást. Hamarosan látta, hogy hírnévre nem tehet szert és elhatározta, hogy szülei után megy.

Bucsurevél érkezett a perjámosi kis háza, ahol aggódón vártak hiradást a Gyuri gyerekről.

— Megyek Amerikába, — írta — mert ott fogom megtalálni a karrierhez vezető utat, ott tudok kiválni a tömegből és hírnevet szerezni.

A jóslat bevált, Endresz György nevével pár év múlva hangos volt a világ. A karrier megérkezett. S hangos vígsággal ünnepelte Perjámos a szívéhez nőtt Gyuri gyereket.

Endresz Ádám nem mehet a temetésre, nem kísérheti utolsó útjára azt, akinek második atya volt, mert a fájdalmas kegyelet útjába lép — a bürokratizmus.

A perjámosi képfestőgyár irodájában ke-
resem fel Grün Péter igazgatót:

— Ott voltam a római ut startjánál — mondja — a Gyuri intervenciójára engedtek be. Ki tudta, hogy bucsuszavai: „Üdvözlöm az otthoniakat. Mondd meg, jövök nemsokára“ az utolsó szavai lesznek az életben? Előző este együtt ültük feltöltött éjjel a Bellevue-kávéházban. Jókedvűen söröztünk. Velünk volt a leányom és unokahugom. Kérésre lerajzolta az Óceán felett tett útját. És ekkor az unokahugom kérte:

— Irja alá és adja nekem.

Endresz György szívesen teljesítette a kérést. Itthon őrizzük most a számunkra oly becses relikviát.

Ragyogó jókedvvel beszélt a római utról és azt mondta, ha visszajön, feltétlenül meglátogat bennünket. Az apai házat akarta megvenni. Aztán büszkén beszélt arról, hogy nemsokára felesége életet ad az utódnak.

— Fiu lesz és pilótának nevelem — mondotta.

— És hátha leány lesz? — ugrattam.

— Akkor pilótanő lesz — válaszolta.

**De közbelépett
a kérlelhetetlen végzet . . .**

Felelevenítettük a sok-sok gyerekcsinyt, amit együtt követtünk el és jókedvvel kacagtunk a régi emlékeken. Másnap ott voltam a startnál. Ő vitt be a repülőterre, a fényképezek vele együtt örökölték meg. S úgy örültem, hogy nemsokára itthon lesz, a mi körünkben...

A kérlelhetetlen végzet keresztülhuzta a sok szép, hangulatos tervet, Endresz Györgynek nem adatott meg, hogy még egyszer lássa szülőföldjét, hogy magának mondhasa az apai házat. Lelke messze szállott, magasabbra, sokkal magasabbra, mint a „Justice for Hungary“ valaha szállhatott volna és egy egész nemzet sirása suhan a megmérhetetlen, beláthatatlan messzeség felé. Azoknak, akik szerették, ünnepelték, egy megszenesedett holttestet magába záró ércoporsó víziója maradt meg emlékül...

MAROSI RUDOLF.

A munkanélküliek felvonulást rendeztek

A városházára rendelt tömeg zárt sorokban akart a Csálába vonulni — A rendőrség autón vágott a felvonulók elé és szétszlatta a tüntetőket — Vasárnap kapnak választ a munkanélküliek a gátjavítási munkálatokra vonatkozólag

Az utóbbi hetekben a munkanélküliek ismételen tüntetéseket kíséreltek meg Aradon, a melyeket azonban a rendőrségnek sikerült idejében leszerelni, egyben pedig a munkanélkülieket szétszlatni. Legutóbb, mint emlékeztetes, a munkanélküliek a városháza folyosóján tüntettek, ahol több ablakot be is törtek. Ma a kora délelőtti órákban a munkanélküliek tüntetése újra megismétlődött és a munkanélküliek végigvonultak a főtéren, a volt Deák Ferenc-uccán, míg végül is a volt Varjassy Lajos-uccán a rendőrségnek egy teherautója megelőzte őket és a tüntető menetet feloszlatta. A tüntetésről és annak előzményeiről az alábbiakban számolunk be:

Muresan városi főmérnök ma reggelre a városházára rendelte a munkanélküliek egy részét, akikkel tudatni akarta, hogy vasárnap fog választ adni nekik arra vonatkozólag, hogy a közeljövőben a gátakon megindul-e a munka vagy sem. A temesvári revíziós-bizottság ugyanis holnap dönt a város által kivetett, de megfellebbezett árvizadó ügyében és ettől függ, hogyha meg is kezdik a gátjavítási munkálatokat, milyen mértékben lehet majd azokat folytatni. Ezeknek a munkálatoknak az anyagi alapját tudvalevőleg az árvizadóból befolyt összegek képeznek.

A munkanélküliekkel egyidejűleg érkezett a városháza udvarára az a negyven munkás, akiknek ma reggel kellett volna bevégezni a bodrogi gátnál végzett munkát. Miután a főmérnökkel folytatott megbeszélés véget ért, a negyven munkás elhagyta a városháza épületét és a Csálai-erdő felé indult. Ugyanekkor azonban hozzájuk csatlakoztak a többiek is és zárt négyes sorokat alkotva a főtéren át a szin-

ház felé vették utjukat. A munkanélküliek arra akarták felbuztatni a negyven munkást, hogy ne menjenek ki a bodrogi gáthoz és hagyják abba a munkát.

A munkanélküliek felvonulása a főtéren már háldrozottan tüntetés jellegét öltötte és a sarkokon posztoló rendőrök, akik először azt hitték, hogy a csálai erdő felé tartó munkáscsoporttal van dolguk, megdöbbenve vették észre, hogy a tüntetők ajkait egyre hangosabban ütemes kiáltás hagyja el, amelyből ez a két szó válik ki:

— Munkát! Kenyeret!

A korzón járkáló közönség figyelmét is természetesen magára vonta a tüntetés, az üzletekből kitértek a kereskedők és többen már arra is gondoltak, hogy lehúzzák üzleteik redőnyeit. A volt Deák Ferenc-ucca sarkánál egy hatósági vezető, látva, hogy a tüntetők befordulnak a volt Deák Ferenc-uccába, telefonon értesítette a központi rendőrséget a történetéről, ahonnan teherautón a rendőrségnek egy különítménye a tüntetők elé indult és azokat megelőzve a volt Varjassy Lajos-uccában oszlatásra szólította fel. Miután a tüntetők a rendőrség felszólításának eleget tettek, a ma reggeli felvonulásnak komolyabb következményvel nem lettek. A tüntetés annál meglepetésszerűbben érte a hatóságok vezetőit, mert a város vezetősége éppen ma délelőtt ígérte meg a munkanélkülieknek, hogy vasárnap ad választ arra, hogy a közeljövőben juttathat-e nekik munkát. Így tehát a munkanélküliek a városházán ma nem kaptak elutasító választ, sőt kiáltásba helyezték előttük azt, hogy a közeljövőben megkezdődnek a gátjavítási munkálatok.

Tizenkét évi fegyházra ítélték

Főtárgyalás az aradi törvényszéken — Kezdetlen kettős gyilkosság a galsai országúton — A vád-és védelem megfeleltette az ítéletet

Kezdetlen módon elkövetett gyilkosságot fedeztek fel az elmúlt év augusztusának végén a galsai országúton a hajnali órákban a pankotai vásárra igyekvők. Vérébefagyva feküdt az út porában Eracle Adrian kovaszinczi lakos, az országút mellett árokba pedig halálos sebbel akadtak rá Adrian feleségére, akit beszállítottak az aradi kórházba, ahol azonban anélkül, hogy magához tért volna, kiszervezték. A csendőrségi nyomozás pusztán annak a két tanúnak vallomására támaszkodott, akik a dráma áldozatira ráakadtak és akiknek vallomásaiból annyit lehetett megállapítani, hogy a férfi holtteste mellől közeledtükre egy férfi rohant el.

A további nyomozás megállapította, hogy Kovaszinczről egy Murza Jakab nevű szabadságos katona tűnt el, aki néhány nappal a véres dráma előtt érkezett haza szabadságra. Kihallgatták a gyanuba vett katona szüleit, akik azonban csak annyit tudtak mondani, hogy Murza Jakab előttük is ismeretlen helyre távozott. Napok múlva találták meg a szökevényt a közeli szőlőkben, ahol már napok óta bujkált. Előállították a csendőrségre, ahol annyit vallott be, hogy a kérdéses nap hajnalán valóban találkozott a galsai országúton Eracle Adriannal és feleségével, akikkel beszélgetett, majd elvált tőlük és azontul nem tudja, mi történt a házaspárral. A nyomozás azonban kiderítette, hogy Murza Jakab a beszélgetés folyamán megtudta, hogy a házaspárnál tizezer lej van, amellyel a pankotai vásárra igyekeztek. Murza Jakab az elválás után pár pillanatig várt, amíg Adriánék kissé eltávolodtak és azután a nála levő vadászfegyverből több lövést

adott le Adriánékra. A golyók halálra sebeztek a férfit és súlyos sebeket ejtettek az asszonyon.

Amidőn Murza látta, hogy áldozatai összeestek, megkísérelte, hogy a pénzt megszeresse, azonban ekkor közeledtek kocsin Farcas Todor és Iercosan György, akiknek láttára Murza elmenekült és csak akkor került elő, a midőn a csendőrök reátaláltak. A gyilkos legerősebb letartóztatásba helyezték és az aradi törvényszék Costa dr.—Nicula-tanácsa ma tartotta meg a főtárgyalást ebben az ügyben.

A törvényszék gyilkosság és lopási kísérlet miatt emelt vádat Murza Jakab ellen, a kinek elmeállapotát a védelem kérelmére Ionescu dr. törvényszéki orvos is megvizsgálta és bizonyos tüneteket tapasztalt is. A törvényszéki tárgyaláson Lepa Valér dr. védőbeszédében igyekezett kimutatni, hogy Murza tettét bizonyos belső lelki kényszer hatása alatt követte el és az orvosi megállapítás szerint a vádlottnak rejtett epilepsziája van, ami befolyásolja cselekedeteinek elbírálásában.

A törvényszék kihallgatta a tanukat is, a kik azonban csak annyit tudtak igazolni, hogy a gyilkosság hajnalán valóban láttak egy alakot elrohanni az áldozatok mellől, azonban azt nem tudják határozottan megmondani, hogy az Murza volt-e. A törvényszék hosszú tanácskozás után bünszónak mondotta ki Murza Jakabot gyilkosság és lopási kísérlet büntetésében és ezért tizenkét évi fegyházbüntetésre, valamint polgári jogainak öt évre való felfüggesztésére ítélte. Az ítélet ellen a védelem enyhítést, a vád képviselője, Gitta táblabíró-főügyész pedig a minősítés miatt jelentett be fellegbezt.

FILM KÖZLÖNY

Emil és a detektivek

Filmregény bemutatója a Corso-moziban.

A „Pál-uccai fiúk“, Molnár Ferenc rendkívül hatásos diákregegye új irodalmi műfajt kreált a világirodalomban. Talán ez ihlette meg Erich Kastner eleventollu német regényíró az „Emil und die Detektive“ című elbeszélés megalkotására és a „Pál-uccai fiúk“ kéziratát nyomán készült, felejthetetlen film sikere serkentette most a berlini filmgyárat ennek a kiváló gyermekregénynek feldolgozására. Akár hogy volt is, az „Emil és a detektivek“ című film, amely ma futott először a Corso-mozi műsorán, olyan kitűnő, igaz élvezetet szerzett a bemutató közönségének, amelyre már hosszabb idő óta nem volt példa.

A film originalitását természetesen elsősorban az adja meg, hogy gyermekek játszóknak ennek az érdekes, izgalmas és lebilincselően érdekes filmregénynek valamennyi főszerepét. A film meséje ott kezdődik, amikor a kis Emil, a történet hőse elindul a vidéki Neustadtból Berlinbe a nagyanyjához. Emil már nem érzi magát gyermeknek többé, pénzt visz az idegen nagyvárosba és teljesen egyedül utazik. A vasuton azonban össetalálkozik azzal az emberrel, akinek külseje a gyermekalkalmok ijesztő gonoszszellemeit idézi elője. A gyermek egyedül marad a kocsiában a gonosz emberrel, aki cukorkát ad neki, a cukorban altató van és mikor Emil ismét felébred, azonnal rájön, hogy minden pénzét elvitte az idegen. A kis Emil egyetlen garas nélkül érkezik meg Berlinbe, ahol jó szerencséje összehozza a berlini gyermekek szövetségének kapitányával, a „Dudás Gusztival“, akinek elmondja történetét. Ekkor veszi kezdetét az a frappánsan beállított, mesterszerű megrendezett hajszó, amelyet a gyermekszövetség indít a tolvaj ellen. A gyermekek társadalma fellázad bűn, az igazságtalanság ellen és üldözőbe veszik a tolvajt. Végtelenül ötletes, fordulatos és értékes motívumokban bővelkedő jelenetek után érkezik el a cselekmény a meglepő kifejtéshez.

Néhány felejthetetlen jelenet teszi ezt a filmet irodalmilag és rendezői szempontból is értékesé. A kis Emil vasuti lázálma olyan megdöbbentő élmény, amely Gerhard Lamprecht rendező nevét patinás csillogással vonja be. A gyermekek lelki világát senki úgy kifejezni nem tudja, mint ez a színes fantáziájú, tehetséges rendező és a filmnek az adja meg a nem mindennapi színezetet, hogy a gyermekek szemszögéből nézve s mindamelllett átfogó, széles látókörrel alkotta meg a filmet. Allan Grey modern, újszerű hangszerelésű és rendkívül kifejező kísérőzenéje jelentékenyen fokozza a drámai erejű jeleneteket. A gyermekszereplők olyan szerencsésen kerültek össze, hogy tökéletes egésznek adnak játékban, kifejező művészetben. Emil szerepét Rolf Wankhaus, a „Dudás Gusztit“ Hans Schaufuss, a „Repülő szarvas“ Hans Richter, a „Professzor“ Hubert Schmitz és a kis hősnőt a bájos Inge Landgut alakítja. Mindegyik előtt szép karrier áll a filmművészet terén. A gonosztevő karakterisztikáját Fritz Rasp, az ismert intrikus-színész juttatja szóhoz. Ennek a filmnek csak őszinte sikert jósolhatunk be úgy a felnőttek, mint a gyermek-közönség körében.

Marószódát ivott egy mechanikus

Tettét anyagi okokból követte el.

Frank József 29 éves mikelakai mechanikus tegnap este szülei lakásán öngyilkossági szándékból zsirosszódát ivott. Édesanyja az öngyilkosságot reggel vette észre és Frank Józsefet — aki még életben volt — Sir. Octavian 10. szám alatti lakásukból beszállította a kórházba, ahol gyomormosást hajtottak végre rajta. A gondos ápolás következtében az öngyilkost sikerült megmenteni az életnek. Frank József tettét anyagi okok miatt követte el.

Adakozzunk az árvizkárosultaknak!

Milliók kártérítést követel a Radnai-úti katasztrófa két áldozatának családja

Helyszíni szemle és rekonstrukció a katasztrófa helyén — Hogyan történt a szerencsétlenség? — A felelősség kérdése — Kihallgatások és letartóztatások

Sürgősen ki kell javítani a viaduktot

A vasárnap esti borzalmas villamos és autobusz katasztrófa ügyében a vizsgálat megfeszített eréllyel folyik tovább. A két áldozat hozzátartozói pedig egyben megtették az első lépéseket annak érdekében, hogy kártérítési keresettel éljenek a város és a Hegyaljai Villamos Társaság ellen. A katasztrófa helyén a rendőrség vizsgálata mellett a városi ügyészség is vizsgálja a bűntudományi szempontokat. A katasztrófa helyén a rendőrség vizsgálata mellett a városi ügyészség is vizsgálja a bűntudományi szempontokat.

Mangra Vazul rendőrkomiszár, mint azt mai számunkban már jelentettük a tegnapi nap folyamán késő estig folytatta a kihallgatásokat és utólag **Borsos Szabó Zsigmond** patkoló és kocsikovács mestert, az egyik áldozat férjét hallgatta ki. Ma délelőtt átkísérték a rendőrségről az ügyészségre **Martinescu Györgyöt**, a villamos kalauzát, valamint **Csányi Lajost** az autobusz soffiőrt, **Ludosan Miklós** vizsgálóbíró kihallgatta mindkettőjüket és **Csányi Lajost** szabadlábra helyezte, míg **Martinescu György** előtt kihirdette az előzetes letartóztatási végzést. **Martinescu** volt tudvalevőleg az, aki a tolatás alkalmával a villamost a Szél-ucca felőli részen fedezte és akiről még mindig nem nyert megállapítást, hogy leintette-e az autobuszt vagy sem. Ugy az egyik, mint a másik álláspont mellett hangzottak el vallomások.

A helyszíni szemle

Kramer Béláné, a szerencsétlenül járt aradi vendéglős özvegye ma felkereste **Pop Sándor dr.** ügyvédet, akinek útján kártérítési keresetet kíván benyújtani úgy a város, mint a villamostársaság ellen. A keresetben az özvegy egy-egy millió lej kártérítést kér a várostól és a Hegyaljai Villamos társaságtól. **Pop Sándor dr.** a megbízás átvétele után ma délelőtt megjelent az ügyészségen és a szerencsétlenség rekonstrukcióját kérte. Egyben pedig annak a kérelemnek adott kifejezést, hogy a boncolást csak a rekonstrukció megtörténte után ejtsék meg. Az ügyészség a kérelemnek helyt adott és elrendelte a szerencsétlenség rekonstrukcióját. Ebből után fél kettőkor megjelent a helyszínen **Mangra Vazul** komiszár, aki a rendőrségi vizsgálatot vezeti, valamint **Ludosan Miklós** vizsgálóbíró, **Gutoniú** ügyész, **Ionescu dr.** főorvos, a **Kramer-család** részéről mint ellenőrző orvos **Luszt Ferenc dr.** hatósági orvos jelent meg a rekonstrukciónál. Ott voltak még **Gold Emil**, a villamostársaság igazgatója, **Raicu Aurel dr.** a villamostársaság jogi képviselője, **Sincsei Jenő** mérnök a városi autobuszüzemek vezetője, **dr. Pop Sándor** a **Kramer-család** és **Kalió György** ügyvéd **Borsos Szabó Zsigmond** jogi képviselője. **Borsos Szabó Zsigmond** szintén kártérítési keresettel fog élni. Értesülésünk szerint a kártérítés gyanánt kért összeg hatvan-hétszáz ezer lejt fog kitenni. Az összeg nagyságát a férj a még felmerülő költségektől teszi függővé.

A soffiőr vallomása

A helyszíni szemlének sok nézője akadt. Ismét előkerült az a szerelvény, amelyet vasárnap este fél tízkor tolattak és kihalozták a garázsból az Ar. 1208. jelzésű hármas számú autobuszt. Ujra elfoglalta a helyet a villamos motor kapcsolójánál **Boros Antal**, a villamos vezetője és újra az autobuszba ült **Csányi Lajos**, aki az autobuszt a szerencsétlen vasárnap este vezette. A hatósági vezetők intésére természetesen a legnagyobb lassúsággal — ismét elindult a Szél-uccából a vörös testű autobusz és a Radnai-úton a sűrű villamos szerelvény, amelynek összeütközése három nappal ezelőtt két halálos áldozatot követelt.

Pontosan egymás mellé került ismét az autobusz és a villamos, majd pedig mind a kettő megállt, úgy, hogy pontosan látni lehetett, hogy milyen is volt a helyzet az összeütközés pillanatában. A helyszíni szemle alkalmával a rendőrség a következőket állapította meg:

Az, aki a Szél-uccából a Radnai-ut felé tart, 57 méter távolságból megláthatja a villamost, annál is inkább, mivel a Szél-uccának a Radnai-ut felé eső sarka nincs beépítve. A rendőrség véleménye szerint így tehát a soffiőrnek látnia kellett volna a villamost, mint ahogy az elhangzott vallomások szerint azt több utas is látta, akik ismételtlen figyelmeztették a soffiőrt, hogy állítsa meg az autobuszt, aki ennek a felszólításnak azonban nem tett eleget. A rendőrségnek az a véleménye, hogy a soffiőr bár látta, hogy közeledik a villamos, megakartja előzni azt. Ezt a következő körülmények támasztják alá: A soffiőrnek a kilenc méter szélességű Szél-ucca jobb oldalán kellett volna hajtania a szabályok szerint és itt is kellett volna kifordulnia. Ezzel szemben az összeütközés a Szél-ucca baloldalán történt, illetve az autó hét méternyire volt a Szél-ucca jobboldalától, ami azt bizonyítja, hogy a soffiőr bal felé hajtva, meg akarta előzni a villamost. **Csányi soffiőr** ezzel szemben azt vallja, hogy ő sem a villamost nem látta, sem az utasok figyelmeztetését nem hallotta. Mint már előbb említettük, mindeddig nem nyert tisztázást az a körülmény, hogy **Martinescu** villamos kalauz intette-e az autobusznak, vagy sem. A további megállapítások, illetve feltevések a következők: **Csányi soffiőr**, azzal a szándékkal, hogy megelőzze a villamost, gázt adott az autobusznak és mintegy hatvan-hetven kilométeres sebességgel akart áthaladni a síneken. Amikor azonban a sínre ért, megdöbbenve vette észre, hogy a Radnai-úton **Mikolaka** felől a tízes autobusz közeledik és **hogya nem tékez le hirtelen, akkor összeütközik az autobuszal.** Így tehát tulajdonképpen ez a hármas tragikus összetalálkozás volt a szeren-

csétlenség előidézője. Ha a tízes autobusz véletlenül nem ugyanabban az időpontban halad arra, akkor a hármas autobusznak mind a valószínűség szerint sikerül megelőznie a villamost és az összeütközés nem történik meg.

A helyszíni szemle alkalmával az a vélemény alakult ki, hogy **Kramer Béla** és **Borsos Zsigmondné** nem ugorhattak ki az autobuszból, hanem az ütközés okozta lökés következtében estek ki a járműből. Külön indult meg a vizsgálat annak megállapítására, hogy mi okozta azt, hogy a villamost nem sikerült idejében lefékezni és hogy ennek következtében még nyolc méterre vonszolta magával a szerencsétlen embereket. **Boros** villamos-vezető azt vallotta, hogy a sipjelzést már csak akkor hallotta, amikor az összeütközés megtörtént, úgy, hogy nem volt ideje korábban lefékezni.

A helyszíni szemle után a bizottság kiszállott a halottasházba, ahol az orvosok ismét megvizsgálták a holttesteket, egyben megállapították abban, hogy a holttestek felboncolása nem vált szükségessé. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Halaszthatatlan

a viadukt megjavítása!

A vasárnap esti szerencsétlenségnél egy körülményt nem szabad figyelmen kívül hagyni. **Miért kell az autobusznak a Szél-uccán közlekedni?** Mert a viaduktot még az ősszel elzárták. A javítási munkálatok mind a mai napig nem indultak meg. A város álláspontja szerint a viadukt javítása a CFR. kötelessége, a CFR. pedig egyelőre nem javítja a viaduktot. Ennek következtében pedig a Nagyváros felé irányuló forgalom, a vidéki parasztszekerek forgalmának egyrésze, az autobusz forgalom az arra egyáltalán nem alkalmas és ki sem kövezett Szél-uccán át bonyolódik le. **Egyre sürgősebbé válik tehát, hogy a viaduktot megjavítsák és ezáltal mentesítsék a városnak Radnai-úti és Szél-ucca felőli részét a túlterhelt forgalomtól.** Annakidején, amikor a viaduktot elzárták, a Hegyaljai Villamos vezetőse és a város között levelezés indult meg, amelynek eredményeképpen a villamostársaság lámpát helyezett el a Szél-ucca kereszteződésénél, egyben pedig egy oszlopra dűlt keresztel ellátott táblát függesztett, amely jelezte a járművek tulajdonosainak, hogy villamos sin következtek. Ugyanakkor a villamosok vezető utasítást kaptak, hogy a Szél-uccánál hat kilométeres sebességgel hajtssanak, ami körülbelül az emberl járás sebességének felel meg. Itt említjük meg azt is, hogy a helyszíni szemlén megállapítást nyert az is, hogy a villamos nem ment sebesen, amit az a körülmény is bizonyít, hogy az autobuszt nem börtölte fel.

A nyugdíjasok ismét két havi nyugdíjukat veszítik el

A nagyváradai pénzügyigazgató bejelentése a nyugdíjas-küldöttségnek. A király elé viszik sérelmeiket a nyugdíjasok

A napokban az egyik aradi mozgósínházban bemutatásra került egy film, amelynek során az egyik főszereplő ezt a kijelentést tette a hangosfilmapparátuson keresztül: „Állami tisztviselő leszek, jó jövedelemmel és biztos nyugdíjjal!” A mozgósínház közönsége ennél a jelenetnél — nem tisztelve a dráma komoly voltát, — hangos kacagásra fakadt. Önkéntelenül ez a jelenet jut eszünkbe, amikor a nagyváradai és temesvári nyugdíjasokkal történt újabb visszaélésekről kapunk tudósítást.

Nagyváradai tudósítónk arról számol be, hogy tegnap délelőtt újból körülbelül 600 nyugdíjas vonult fel a nagyváradai pénzügyigazgatóság elé, hogy a Bucurestiből hazaérkezett pénzügyigazgatótól felvilágosítást kérjenek a nyugdíjanomáliákra vonatkozólag. A pénzügyigazgató azonban nem valami jó híreket hozott Bucurestiből, a nyugdíjüggyekkel kapcsolatban. Kijelentette, hogy az elmúlt hét folyamán kifizetett egy milliót tévesen fizették ki a

márciusi nyugdíjakra, mert a kiutalás májusra szólt. A jövő héten viszont ismét egy millió lej érkezik a májusi nyugdíjakra, amelyeket szintén csak erre a hónapra szabad kifizetni. A nyugdíjasok körében természetesen óriási felháborodást keltett ez a hír, mert így ismét két hónapi nyugdíjukat veszítik el. Az elmúlt évről elmaradt négy havi nyugdíjuk, most ismét elmarad két hónapi, nyilvánvaló tehát, hogy így most már hat hónapi nyugdíjjal marad adós az állam részükre. A nagyváradai nyugdíjasok még e héten memorandummal járulnak a király elé, hogy végre ügyükben valami intézkedés történjék.

Temesváron ötezer nyugdíjas akart felvonulni, azonban a hatóság a demonstrációt az utolsó pillanatban betiltotta, azzal az indoklással, hogy a kormány semmiféle nyugdíjas- és tisztviselőtüntetést nem tűr. A nyugdíjasok vezetője kijelentette, hogy most majd Bucurestibe mennek, ahol addig nem mozdulnak a pénzügyminisztérium elől, amíg járandóságukat meg nem kapják.

H I R E K

Urnapija Aradon

A csütörtöki ünnepségek programja.

Csütörtökön tartja a katolikus egyház egyik legnagyobb és legimpozánsabb ünnepét, az Urnapját. Ennek a bensőséges, szép ünnepnek nagy jelentősége van az egyháztörténetben is. Az Oltáriszentség szerzésének ünnepét ugyanis kezdetől fogva husvétvasárnap előtti csütörtökön, vagyis nagycsütörtökön tartották meg, mivel — mint köztudomású — Krisztus az Oltár-hegyén, az utolsó vacsora alkalmával rendelte el az Oltáriszentség tisztelését. Azonban ennek az örömnepnek alkonyára mélységes gyász borul, mert másnap, Nagypéntek délutánján az Üdvözítő kínos keresztalált halt a Kálvárián. Emiatt a gyász-ünnep miatt nem tud az egyház elég pompát kifejteni az Oltáriszentség megszerzésének örömeire.

Csak a XV. században vezette rá az egyházat, illetőleg a pápát egy Julianna nevű hajadon, akinek égi látomása volt arról, hogy nem ünnepli meg a katolikus egyház méltó keretek között az Oltáriszentség örömnepét. Ettől kezdve azután Szentháromság vasárnapot követő csütörtökön tartották meg mind a mai napig Urnapját, az Oltáriszentség szerzésének örömnepét fényes keretek között. Ilyenkor úgy a természet, mint az időjárás is kedvez az Urnap megtartásának, amelyet körmenettel és virágok hintésével ünneplnek meg. Ezen a napon — mint Krisztus egykor Jeruzsálemben — virágokon vonul be a legszentebb Oltáriszentség a Természet nagy templomába, ahol a világ négy tája felé oltárt állítanak fel és így köszöntik az ébredést, az új életet.

Aradon — mint minden esztendőben — csütörtökön is ünnepélyes keretek között tartják meg Urnapját. Reggel 7 órakor plébániai mise lesz az aradi Minorita-templomban, majd 9 órakor dr. Lakatos Ottó ünnepi misét celebrál. Ugyancsak 9 órakor a Minorita-templom udvarán is misét tartanak az iskolásgyermek számára. Az ünnepi mise után körmenet indul a főtemplomból a Szentháromság szobor előtt felállított oltárhoz, ahol ájtatosságot tartanak, majd az Oltáriszentséggel áldást osztanak a hívek részére. Innen a Darányi-házban felállított oltárhoz megy a körmenet, majd felkeresik a Leölke-s-házat, utána a Bancara Romana-házban folytatják az ünnepi szertartásokat. A Szentháromság szobor előtt Gásza Béla kereskedő állít oltárt, míg a Darányi-házban Darányi János volt megyei főjegyző, a Leölke-s-házban Angele Mátyás kereskedő és a Bancara Romana épületében a Limbeck János-cég emel oltárt. Innen a körmenet visszatér a templomba, ahol az ünnepségek a Szentséggel kiosztott áldás keretében befejezést nyernek.

A körmenet felállítását az alábbiakban bocsájította rendelkezésünkre az aradi plébánia-hivatal: 1. Kereszt. 2. Különböző egyházi és jótékonyági egyesületek. Az Oltáriszentség előtt a Rózsafüzér Társulat tagjai haladnak, majd közvetlenül a baldachin előtt fehérruhás leánykák kosarakból rózsát hintenek az utastra. A baldachin alatt dr. Lakatos Ottó viszi a Szentséget a papság kíséretében. Az aradi Minorita-rendház valamennyi tagja részt vesz a körmenetben. Az Oltáriszentség után a hatóságok képviselői következnek, valamint az egyházközösség vezetői. A menetet az egyesületen kívüli nők és férfiak csoportja zárja be. A körmenet időtartamára remélhetőleg a város részéről megtörténtek a kellő intézkedések a rend fenntartása és az áhítat zavartalansága érdekében.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Sok helyen újabb eső és zivatar várható, a hőmérséklet lényeges változása nélkül.

— **Hárommillió lej újjáépítési alap céljára.** Aradváros interimár-bizottsága ma délután tartott ülésén Radu dr. referált általunk már ismertett búcesti-utjának eredményeiről. Ezután egy bizottságot választottak Pausesti, Muresan és Jegesi dr. bizottsági tagok személyében, amelynek feladata az, hogy az újjáépítési akció jogi s pénzügyi szempontjait tisztázza. Az interimár-bizottság elhatározta, hogy 3 millió lejjel módosítja a város költségvetését, oly módon, hogy a már meglévő alapokból tartalékol bizonyos összegeket az újjáépítési akció céljaira.

— **AZ ARADI KÖZLÖNY HIRDETŐINEK FIGYELMÉBE!** Az Aradi Közlöny csütörtöki száma, az Urnapra való tekintettel, 16 oldal terjedelemben jelenik meg. Felkérjük tehát hirdetőinket, hogy ha az ünnepi számban hirdetések akarnak elhelyezni, holnap, szerda este 9 óráig juttassák el azokat kiadóhivatalunkba, vagy a Minorita-templommal szemben lévő fiók-kiadóhivatalunkhoz.

— **Szerdán dől el az aradvárosi árvíz-pótadó sorsa.** A temesvári revíziós bizottság holnap, szerdán délután határoz Aradváros lakosságának felelőssége felett a város vezetősége által kivetni szándékolt árvíz-pótadó ügyében. A revíziós bizottság Hermann-tanácsa előtt Aradváros képviselőjében dr. Radu Cornel interimár-bizottsági elnök, dr. Jegesi Károly városi főjegyző és Berzovan János pénzügyi tanácsos fognak megjelenni.

— **Endresz György, a „Justice for Hungary” halott hősnének fényképe az Aradi Közlöny fiók-kiadóhivatalának kirakatában.** Az egész világ mélységes részvétellel vette körül Endresz György, a hős magyar Oceanrepülő megdöbbentő tragédiáját. Az összes népek sajnálkozása, együttérzése hullámzik a „Justice for Hungary” megrendítő körülmények között elpusztult repülőinek katasztrófájára, amelyet egy lesújtott nemzet fájdalommal övez. Hatalmas cikkekből foglalkozik a világsajtó a katasztrófa részleteivel, a halott hősök személyével. Endresz Györgyöt a Bácság is gyászolja, mert innen indult el diadalmas útjára. Az Aradi Közlöny most — áldozatot nem kimélve — megszerzte a halott hős néhány érdekes fényképét, amelyet a fiókkiadóhivatal kirakatába (Minorita-templommal szemben) állít néhány napra közszemlére. Az egyik fénykép, amelyen Endresz György autogramja is szerepel, az Oceanrepülés sikeres befejezése után Budapesten készült és azt a halott hős meleg levél kíséretében küldötte el Perjámoson lakó nagybátyjának.

— **Aradváros vezetősége nem kap sorsjáték-engedélyt.** Mint emlékeztetés, Aradváros vezetősége a munkaügyi minisztériumtól sorsjáték rendezésére kért engedélyt. Radu dr. interimár-bizottsági elnök legutóbbi búcesti-utján meggyőződést szerzett róla, hogy a szükséges engedélyt a minisztérium az állami osztálysorsjáték kedvezményezett helyzete miatt nem fogja kiadni.

— **Házasság.** Steiner Elemér (Arad) és Klein Berta (Zerind) házasságot kötöttek. (Mindkét külön értesítés helyett).

— **Mentő-laboratórium a Neptun-strandon.** Érdekes tervvel fordult Aradváros vezetőségéhez Szondy János aradi gyógyszerész, aki a Neptun-strandon egy modern mentő-laboratórium felállítására vállalkozott és kért engedélyt, ha a város megfelelő segítőeszközökkel támogatja a tervet. Az érdekes javaslat a közeljövőben kerül a bizottsági gyűlés elé.

— **Helyszini szemle egy régi gyilkosság ügyében.** Ujpestről jelentik: Szöcs J. villamosellenőr ügyében ma helyszini vizsgálatot tartottak. Emlékeztetés ugyan, hogy Szöcs József ellen az a gyanu merült fel, hogy évekkel ezelőtt feleségét fejzecsapásokkal meggyilkolta, szétdarabolta és a holttest darabjait egy pajtában ásta el. Szöcs Józsefet most letartóztatták, azonban mindaddig erős tagadásban van. A bűntény helyszínén ma megejtették a vizsgálatot, amelynek eredménye alátámasztotta mindenben a gyilkos férj ellen felmerült gyanuokat.

— **Doktori szigorlat.** Nagyon sokan ismerik Aradon Göbl Alajos katolikus főgimnáziumi tanár rendkívül tehetséges és rokonszenves egyéniségű fiát, Göbl Lászlót. Göbl László az aradi katolikus gimnázium növendéke volt, itt tette le az érettségét, majd beiratkozott a budapesti tudomány-egyetemre. Most kaptuk a hírt Budapestről, hogy a fiatal Göbl a budapesti tudományegyetemen kitüntetéssel tette le a bölcsészeti doktori szigorlatot, román filológiából. Göbl László a közeljövőben nyári szünidőre visszatér szüleihez Aradra.

— **A tanyai gazdák küldöttsége a polgármesternél.** Az Arad-tanyai gazdák küldöttségileg kérétek ma Radu Cornel dr. városvezető bizottsági elnököt, hogy legelő-ügyüket helyszini szemle alapján döntse el. Radu dr. az esti órákban kintjárt a Józsa-réten, ahol személyesen győződött meg róla, hogy a tanyai gazdák jelenlegi legelője tulságosan is távol fekszik a tanyáktól s ez nem szolgál a város által propagált tejtermelés javára.

Hegedüs Béby hangversenye a budapesti stúdióban

Élvezetes rádióeseménye lesz kedden, május 31-én délután Arad rádióhallgató közönségének. R. Hegedüs Béby, a népszerű aradi művészasszony, aki már nem egy ízben szerepelt a budapesti, búcesti- és belgrádi stúdiókban, ismét meghívást kapott Budapest-ről, hogy a rádió 31-iki déli műsorának keretében énekeljen be néhány magánszámot. Hegedüs Béby csengő, kellemes szopránja tehát ismét fel fog csendülni a rádió hanghullámjain keresztül és Aradon délután 2 órakor gyönyörködhetünk R. Hegedüs Béby művészi énekkoncertjében. R. Hegedüs Bébyt Polgár Tibor, a kitűnő zeneszerző és zongoraművész kíséri. A közkedvelt aradi művészasszony a Cigánybáró-ból ad elő részleteket és azoknál-vül magyar műdalokkal szórakoztatja hallgatóit. R. Hegedüs Béby rádiókoncertje elő Arad zenekedvelő közönsége fokozott érdeklődéssel tekint.

— **A kereskedők záróra gyűlése.** Az óra előretolásával a zárórak megállapítása körül felmerült kívánságok megtárgyalása végett az Aradi Kereskedelmi Testület vasárnapi közgyűlésén szerdára, május 25-ére tűzött ki külön gyűlést, amely este 7 órakor az egyesület nagytermében lesz megtartva. Az elnökség Arad minden érdeklődőjét meghívja erre a megbeszélésre.

— **Egy vég vászon — 15 nap.** Az elmúlt év nyarán Herlo Florea kerülősi asszony egyik pantofli kereskedésben vásárlás közben egy vég vásznat akart ellopni. Tettét azonban észrevették, megmozdították az asszonyt és kendője alá elrejtve megtalálták a vásznat. Az aradi törvényszék ma tartotta ebben az ügyben a főtárgyalást és Herlo Florea-t 15 napi elzárásra ítélte, aki az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

— **A feleséggyilkossággal vádolt erdőőr ügye.** Az aradi törvényszék Costa dr.—Niculescu-tanácsa ma foglalkozott Theodorescu Aurel szatmari erdőőr ügyével, aki ellen — mint ismeretes — az a vád merült fel, hogy feleségét agyonlőtte. Dr. Lepa Valér ügyvéd védőbeszéde után elrendelte szabadlábra helyezését, amely ellen azonban az ügyészség felfolyamodást jelentett be a temesvári Táblához s így annak döntéséig Theodorescu Aurel letartóztatásban marad.

— **A Tábla jóváhagyta egy aradi kommunista büntetését.** Az elmúlt év őszén az aradi hatóságok letartóztatásba helyezték Dávid János aradi lakost, aki ellen az a vád merült fel, hogy kommunista agitációban vett részt. Az aradi törvényszék ez év január 26-án tüzte ki főtárgyalásra Dávid János ügyét, akit egy évi fogházra és 2000 lej pénzbüntetésre ítélték. Az ítélet ellen Dávid János felebbezést jelentett be a temesvári Táblához, amely most tüzte ki tárgyalásra a felebbezést, amelyet elutasított és jóváhagyta az aradi törvényszék ítéletét. A táblai döntésre vonatkozó értesítés ma érkezett le az aradi törvényszékre, amely közölte Dávid Jánossal, aki további felebbezést nem jelentett be és így az ítélet jogerőre emelkedett.

— **Az eltávolított végrehajtói pecsét.** Dancs Istvánné iratosi kereskedőnő lefoglalt ingó el tulajdonításának és hivatalos pecsét megsértésének vádjával állott az aradi törvényszék Seracu—Ionescu-tanácsa előtt. A vádirat szerint Dancs Istvánné a bírósági végrehajtó által lefoglalt élelmiszereket és egyéb ingóságokat értékesítette, oly módon, hogy eltávolította a végrehajtó által alkalmazott pecsétet. A mai főtárgyaláson Dancs Istvánné azzal védekezett, hogy ő a foglalásnál nem volt otthon és később kérte a végrehajtót, hogy az üzleti berendezését ne foglalja le, mert ezzel meggátolja az árusítást, ami három gyermekével a legnagyobb nyomorba dönti. Az aradi törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével Dancs Istvánnét 5 napi elzárásra és 200 lej pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen Dancs Istvánné felebbezést jelentett be.

— **Tűzrendészeti szemle a Nyári Színházban.** Megirtuk, hogy a Nyári Színház épületében hangosfilm-mozit tervez a városi mozi-adminisztráció. Radu dr. a helyszini szemle után annak a véleményének adott kifejezést, hogy szükséges a régi faépület ellenőrzési szemléje tűzrendészeti szempontból is, hogy már most elejét vegyék a tűzkatasztrófiának.

Küldöttségjárás a polgármesteri hivatalban

A Gutzjahr-telep lakói kiköveztetik az uccákat.

Kedden délelőtt számos küldöttség jelent meg Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök hivatali helyiségében. A küldöttségek sorát a munkanélküliek küldöttsége nyitotta meg, kiknek szerepléséről lapunk más helyén adunk beszámolót. Ezután az egykori Veszthely-telepi lakosoknak egy küldöttsége jelent meg, akik speciális kívánságaikat terjesztették elő Aradváros vezetője előtt a lerombolásra ítélt Veszthely-telepi házakat illetően. Radu dr. kifejtette a küldöttség előtt, hogy egyéni szempontokat a város vezetősége nem vehet figyelembe akkor, midőn általános elvek alapján kell az újjáépítés nagy munkáját keresztül vezetniük: azokon a veszthelyi területeken, amelyek továbbra is ki vannak téve a Maros áradásainak, a lakóhelyeket környékükön le fogják rombolni.

A küldöttség eltávozása után a Gutzjahr-telepi Str. Tremului (Vasut-uccai) lakosoknak egy küldöttsége kért kihallgatást a polgármestertől. A küldöttség vezetője előadta, hogy a város még az elmúlt év őszén megkezdte az uccájuk kikövezését, azonban a munkálatok abbamaradtak és több, mint 40 méternyi területen javítás nélkül maradt az uttest. Annak ellenére, hogy az utjavítás céljait szolgáló anyagok ott hevernek feldolgozatlanul, nincs semmi nyoma annak, hogy a városvezetés továbbra is folytatni kívánja a munkálatokat. A küldöttség kérte a város vezetőjét, hogy adjon utasítást a mérnöki hivatalnak, hogy fejezze be az utjavítás munkáját, mert nyáron a járványos betegségek további fészke lesz a javítatlan uttest. A küldöttség a városházáról az *Aradi Közlöny* szerkesztőségét kereste fel panaszával és kijelentették, hogy hajlandók saját költségükön megjavíttatni az ut hátralévő részét, ha a város rendelkezésre bocsátja a szükséges nyersanyagokat. Remélhető, hogy a város mérnöki hivatala, amely a napokban szüntette be a gátjavítási munkálatokat, most már talál időt magának arra, hogy meghallgassa a Gutzjahr-telepi lakosok jogos kívánságait is.

— **Kinevezték a legfelsőbb közigazgatási bíróság tagjait.** Bucurestiből jelentik: Az uralgó aláírta a legfelső közigazgatási bíróság tagjainak kinevezését. A kinevezettek között szerepelnek Titeica, Toni és Iacobescu.

— **Rendezik a román-osztrák adósságokat.** Bucurestiből jelentik: Tascu kereskedelmi miniszter ma hosszabb megbeszélést folytatott Lucke osztrák meghatalmazott miniszterrel, a román-osztrák adósságok rendezése ügyében.

— **Kétezer autó- és motorkerékpárvezető érkezett Rómába.** Rómából jelentik: A pilóták, gépkocsi- és motorkerékpárvezetők felvonulásának kétezer résztvevője ma Rómába érkezett. A felvonulás résztvevői utközben rádió segítségével irányították. A Vittorio repülőtéren Mussolini üdvözölte a felvonulás kétezer résztvevőjét.

— **Vasúti karambol Távolkeleten.** Londomból jelentik: A keletkínai vasút egyik gőcpontjánál, Jablonova közelében, egy tehervonat összeütközött egy személyvonattal. A szerencsétlenségnek negyven halottja van, a sebesültek száma pedig meghaladja a százat.

— **Újabb letartóztatások a Vulpeanu-ügyben.** Kolozsvárról jelentik: A Vulpeanu-ügynek ismét szenzációs fordulata van. Ugyanis Barbatei vizsgálóbíró intézkedésére letartóztatták Vulpeanu egyik védőjét, Lang ügyvédet. Ismeretes, hogy a napokban Colfescu ügyész letartóztatta Vulpeanu Mártát, Vulpeanu táncosnő nővérét és egy Budiseanu nevezetű tanút, akit hamis tanúzással vádolnak. Ugyanezzel vádolják a most letartóztatott Lang beszercei ügyvédet, akit 24 órai előzetes letartóztatásba helyeztek.

— **A tanítók segélypénztára beszüntette a kifizetéseket.** Bucurestiből jelentik: A tanítók és tanárok segélypénztára megszüntette az összes kifizetéseket, arra való hivatkozással, hogy a pénzügyminisztérium nem bocsátotta rendelkezésükre a költségvetésben számukra előirányzott összeget.

Félkilós jégdarabok pusztították el Kecskemét baracktermését

Tíz percen keresztül tartott a borzalmas

Itéletidő — Nagyvener hold területen minden tönkrement — Kormánysegélyt kapnak a tönkretett gazdák

Kecskemétről jelentik: Tegnap este hatalmas jégverés pusztított Kecskemét és Nagykőrös határában. A jégverés olyan elemi erővel rombolt, amilyenre már évtizedek óta nem volt példa. Tíz percen keresztül tartott a jég-eső és előbb mogyoró, majd dió és alma nagyságu jégek estek, végül fél kilós jégdarabok hullottak alá az égből. A borzalmas erejű jégverés ugyszólván teljesen letarolta a híres kecskeméti baracktermést. Nagyvener hold

területen mindent elsepert a jégverés, helyenként fákat és bokrokat is teljesen letarott. A kecskeméti és nagykőrösi jégeső valószínűleg nemzeti katasztrófát okozott és minden valószínűség szerint rövidesen kormánysegélyt utalnak ki a tönkretett gazdák részére.

Pécsi jelentések szerint a jégeső Pécs környékén is nagy károkat okozott. Az esőzés következtében egy ház összedült, míg az összegyülemlt víz több ház alapját alámosta, úgy hogy sürgős kilakoltatás vált szükségessé.

Curtis hajógyáros meg van győződve, hogy a Lindbergh-baby még életben van

Eirejtve őrzik valahol a gyermeket — A hajógyáros ügyvédje szerint

kicsikarták Curtistól a vallomások

Londonból jelentik: Curtis hajógyáros ügyvédje ma kijelentette, hogy Curtistól a Lindbergh-baby elrablásával kapcsolatban kicsikarták azt a vallomást, miszerint nem is tárgyalt volna a rablókkal. Ezzel szemben

olyan nyilatkozatot adott, hogy szentül meg van győződve arról, hogy az igazi rablókkal tárgyalt és abban is állhatatosan hisz, hogy a Lindbergh-baby még mindig életben van és elrejtve őrzik valahol. Curtis újabb vallomása óriási feltűnést keltett egész Amerikában.

— **A belgrádi főkantor hangversenye Aradon.** Felejthetetlen élményben volt részük azoknak, akik ma este részt vettek a neolog zsidótemplomban rendezett templomi hangversenyen. A kitünően sikerült hangversenyt kiemelkedő része a vendégszereplő Grussmann belgrádi főkantor énekszámai voltak. Az estélyi Weisz főkantor a „Máhtovu“ című énekszámával vezette be, amelyet a templomi énekkar kísért. Ezután Grussmann főkantor héber nyelven előadott énekszámai következtek, amelyek általános tetszést arattak. Utána Fischer Ernő orgonaszáma, majd pedig a templomi énekkar következett, melynél Salamon Samuné ismert aradi úrnő is közreműködött. Ismét Grussmann főkantor énekelt, ezúttal héber és jiddis dalokat adott elő finom és kellemesen csengő hangjával. A hangverseny utolsó számaként az énekkar az „Adon Olom“ című vallásos éneket adta elő. Iut Tátray Kornélia, az általános ismert hangversenyénekese is közreműködött. A templomi énekkart Engelberg dr. vezényelte nagy hozzáértéssel, míg az orgonakíséretet Kaletsky Vilma úrnő látta el igen ügyesen és alkalmazkodóan.

— **Keresztre feszítette magát női ruhában egy különös öregember.** Prágából jelentik: Rendkívül különös módon követett el öngyilkosságot Brioh községben egy Hermann József nevű 71 éves ember. Hermann már évtizedek óta különös hírben állott és fedezékszerű földalatti lakásából ki nem mozdult. Tegnap a falubeliek Hermann fedezékéből füstöt láttak kitódulni, feltörték a fedezék ajtaját és behatoltak a földalatti remetelakba, ahol keresztre feszítve megtalálták Hermann Józsefet. Fülében, orrában fémkarikák függtek, míg nyakát korallnyaklánc díszítette. Testén női ruha feszült és lábai, valamint kezei tükkel voltak átszurva. Mire tettét észrevették, a különös ember meghalt.

— **A váradi tanítónőképző visszakapta nyilvánossági jogát.** Váradról jelentik: Az itteni tanítónőképző, amely a váradi zárdában van elhelyezve, nyolc év után visszakapta a nyilvánossági jogát. Az intézettől 1924-ben vonták meg a nyilvánossági jogot és azóta a tanítónőképzőt évről-évre kevesebben látogatják. Nyolc év óta természetesen rengeteg intervenció történt az intézet nyilvánossági jogának visszaadása érdekében, de ezidáig ezeknek nem volt fogatjuk, míg most sikerült az anyai év óta óhajtott nyilvánossági jogot megkapni a tanítónőképzőnek. Ez a tény, hogy az intézet megkapta nyilvánossági jogát, valószínűleg már ősszel éreztetni fogja hatását és a zárda tanulóiinak száma ismét gyarapodni fog.

— **A Magyar Párt elnöksége értesíti tagjait,** hogy a Párt hivatalos órái a mai naptól kezdődőleg reggel 8 órától megszakítás nélkül délután 2 óráig tartanak.

— **Repülőszerencsétlenség a szamosfalvi repülőtéren.** Kolozsvárról jelentik: Súlyos kimenetelű repülőszerencsétlenség történt vasárnap reggel a szamosfalvi repülőtéren. A szamosfalvi repülőiskolában levő pilótanövendékeknek vasárnap reggel lett volna az első próbatűjük, amelyre Bucurestiből egy monoplánt rendeltek az szamosfalvi repülőterre. Minden előkészületet megtettek a felszálláshoz, amire azonban a közbejött szerencsétlenség miatt nem került sor. Ugyanis az iskola egyik pilótaórmestere a monoplán propellerjét akarta működésbe hozni, ez azonban olyan szerencsétlenül történt, hogy a propeller az őrmester kezét csuklónál levágta. Az erős ütéstől a gép propellerje is megrongálódott, úgy, hogy a felszállást el kellett halasztani. Az őrmestert a kórházba szállították.

— **Egyhónapi fogház élelmiszerlopásért.** Lopás vádja miatt került az aradi törvényszék elé Such Mihály zádorlaci földműves, aki a télen több községbeli gazdától élelmiszereket lopott. A mai főtárgyaláson Such Mihály beismerte a lopásokat, azonban azzal védekezett, hogy a lopott élelmiszereket visszaszolgáltatta a károsultaknak. A törvényszék a sorozatos lopás vétségében bűnösnek találta Suchot és egyhónapi fogházbüntetésre ítélte, amelyet azonban az elszenvedett 3 hónapi vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett.

— **Anyák napja a lippai zárdában.** Nagysikerű ünnepély keretében tartották meg Lippán az „Anyák napját“ a Notre Dame-ról elnevezett apácázárdában. Az intézet növendékei főleg az anya fogalmának jelentőségét felölelő román, német és magyar nyelvű műsor kitünő előadásával örvendeztetették meg szüleiket, akik zsufolásig megöltöttek a zárda hatalmas dísztermét. A tartalmas műsor, mely 20 pontból állott, eltartott késő estig. Az ünnepély sikeréért elsősorban Mária Leontina főnöknő nővér illeti meg minden elismerés, kivül Mária Loyala nővér a zongora és énekszámok, Mária Gertruda nővér a magyar szindarabok és Mária Cenrada nővér a német szindarabok és szavaltatok fáradságos betanításával járult hozzá a nagy nap méltó bekeretezéséhez.

— **Katonák üdvözlötte Aradra.** A Pitestiben szolgáló aradi és aradmegyei ifjak Barta György, ifj. Bakács Pál, Domokos István, Csobán Károly, Szekeres Imre, Lutz Ádám, Teiner Antal és Kiss Imre az Aradi Közlöny útján küldik üdvözlölteiket hozzátartozóiknak, jóbarátaiknak és ismerőseiknek.

— **Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségek-nél** a természetes „Ferenc József“ keserűvíz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek.

SPORT KÖZLÖNY

Károlyi Gyula gróf, magyar miniszterelnök helyesli az OTT állásfoglalását A magyar futball-szövetségek elítélik a bojkotthatározatot --- Románia részéről nincs akadálya a béke megkötésének

Részletesen ismertettük a Testnevelési Főiskola tornászainak kitiltása miatti sportaffért, amelyet az OTT. elhamarkodott állásfoglalása idézett elő. Ugyanis, a sportolók beutazási engedélyének meg nem adása miatt az OTT. a román sportszövetséget tette felelőssé és emiatt megtiltotta az összes sportolónak azt, hogy Romániát felkeressék. Az OTT. határozata úgy a magyarországi, mint az itteni sportkörökben nagy megütközést váltott ki és mind a két részről azonnal megindultak a tárgyalások az ellentétek áthidalására. Az OTT. ezért a vélt sérelemért a legteljesebb elégtételadást követelte, természetesen, hogy az FRFA. az elégtételt nem adhatta és nem is adhatja meg, miután az engedély megtagadása belügyminiszteri rendeltetés. A hibát a tornát rendező KKASE. követte el, amikor a verseny előtt csupán két nappal kérte az engedély megadását és az idő rövidsége miatt tagadta meg a belügyminiszterium a beutazási engedélyt.

Az OTT. most már belátta elhamarkodott

cselekedetét, de miután ezt Lázár Andor dr.-nak az OTT. elnöke presztizs kérdésének tartják, így közeledni nem akarnak. Az FRFA. az ügyet kimagyarázta a bucaresti-i magyar szövetségen és Luchide Octav szövetségünk kitűnő főtitkára megmagyarázta a helyzetet és kérte a magyar követet, hogy bírja jobb belátásra az OTT.-ot.

Luchide főtitkár dicséretes eljárása tudomására jutott a magyar sportköröknek és az MLSZ. helyiségében a PLASZ. és a BLASZ. nagygyűlést tartottak. Az ülés élesen elítélte az OTT. magatartását és Usetty Béla dr. országgyűlési képviselő vezetése mellett az MLSZ. elnöksége felkereste Károlyi Gyula gróf miniszterelnököt, aki előtt vázolták a helyzetet és kérték a miniszterelnököt, az OTT. rendelkezésének visszavonására. A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy az ügyet ismeri és helyesli az OTT. állásfoglalását, maga részéről is osztja Lázár Andor dr.-nak véleményét és míg az elégtételadás hivatalosan nincs elintézve, nem adhat engedélyt a magyar sportolók romániai szerepléséhez.

A csütörtöki Gloria—Olimpia-mérkőzés kihatással lesz a bajnokság kérdésében A derbymeerkőzés győztesének reménye lehet a bajnoki cím elhódítására — A nagy mérkőzés előtt az AMTE és a Transilvania közötti mérkőzés újrajátszására kerül sor —

Csütörtökön ismét egy nagyfontosságú bajnoki mérkőzés lebonyolítására kerül a sor. Ekkor fog megütközni egymással a bajnoki cím két jogos aspiránsa, hogy előreláthatólag elkeseredett küzdelemben harcoljanak a győzelemért. Ennek a mérkőzésnek eredménye döntő kihatással lesz a bajnokság kérdésében. Ha az Olimpia ráver a bajnok együttesre, akkor a Gloria bajnoki esélyei minimálisak lesznek, mert ebben az esetben a Gloria csak a második helyre juthat. Ha vasárnap legyőzi az AMTE-t. Ha azonban a Gloria győz, akkor az elsőség kérdése vasárnap dől el az AMTE

—Gloria találkozik. Ennek a mérkőzésnek győztese lesz a kerület bajnoka, vesztese pedig a bajnokság második helyezettje, míg az Olimpia csak a harmadik hely birtokosa lehet, ebben az esetben pedig el kell bucsuznia a Nemzeti Bajnokságtól. Tehát a bajnokság nagy tétben megy és ennek következtében a mérkőzés is elkeseredett lesz.

A nagy mérkőzés előtt újra játszik az AMTE—Transilvania-mérkőzést amit az AMTE nyert meg és a szövetség a két pontot 0:0 gólaránnyal az AMTE javára írta, felebezés folytán azonban a mérkőzést újra kell játszani.

Legújabb sport hírek

Németország—Ausztria 3:2. A Davis Cup mérkőzés utolsó eredményei Artens (A)—Prenn 6:4, 6:2, 6:2. Cramm (N)—Matejka 6:2, 2:6, 6:3, 5:7, 8:6. Artens. Matejka—dr. Dessart, Cramm 6:3, 7:5, 6:2. A mezőny leggyengébb embere dr. Dessart volt. — Anglia—Franciaország 7:3. A francia teniszbajnokság nyitányának számító klubmérkőzésen a vezetőjátékosok szenzációs vereséget szenvedtek. Leó (A)—Borotra 2:6, 8:6, 6:3. Boussus (F)—Perry 6:2, 4:6, 6:3. — Henne, a világ legjobb motorkerékpár-versenyzője 750 ccm. B. M. W.-gépén 218.710 km-re javította az angol Wright 212 km-es világrekordját. 5 km-es átlaga 1.22.30 perc. — Battaino, volt nehézsúlyú bokszt világbajnok nagyobb súlycsoportban indult, de a kitűnő Petrolle legyőzte. Az angol Kid Berg pontozással kikapott Füller amerikai boksztól. — Csehszlovákia csak 5 versenyzővel vesz részt az olimpiáson. Ezek: Douda (súlydobás), Psenicska (súlyemelés) és a íovasversenyzők lesznek. — Norvégia ugyancsak 5 versenyzőt küld ki Losangelesbe: 1—1 birkózót, uszót, díszkoszdobót és boksztól.

A kereskedelmi tartozások birói felszámolásáról szóló törvény magyarozata
Dr. Várady Ödön és Gáspár Gyula fordításában

megjelent

teljes magyar szöveggel.

Ara 30.— lej.

Kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

O Miért mellőzik Macian bírót. Az Aradi Közlöny szerkesztősége több tekintélyes sportember aláírásával ellátott levelet kapott, amelyben kérik, hogy a nyilvánosság előtt, lapunk hasábjain tegyük fel a BT-nek a kérdést, hogy Macian bírót miért mellőzik. Arad egyik legkiválóbb bírójának, Maciannak mellőzése már nekünk is feltűnt és érthetetlennek tartjuk, hogy ezt a lelkiismeretes és kivételes képességű játékvezetőt a BT. nem delegálja. Macian elismert képessége őt arra predesztinálja, hogy komoly és nagyjelentőségű mérkőzéseket vezessen le és egészen bizonyos, hogy Macian a jövőben is — csakugy mint a múltban — mindenben megfeleljen. Hisszük, hogy a BT. nem hagyja parlagon heverni ezt a nagyképességű játékvezetőt és a sok rossz bíró helyett nem sokára őt fogjuk látni, hogy a zöldgyepen vetélkedő csapatok között igazságot tegyen.

O Győztek Temesvárott az aradi diákok. Az aradi Fa- és Fémipariskola tehetséges futballistái Temesvárott vendégszerepeltek, ahol szép játék után az ottani Fa- és Fémipariskolát gólokban ki nem fejezhető fölényben 3:2-re győzték le.

O Az angol ligabajnok legyőzte a német válogatottat. Az Everton Hannoverben ismét összemerte erejét a német válogatottal és az összecsapásból az angol ligabajnok került ki győztesként, amely 3:2-re verte a birodalom legjobbait.

O A Ripensia Kolozsváron. A temesvári kitűnő proficsapat, a Ripensia, amely nemrég bonyolított le egy nagyszerű külföldi turát, csütörtökön délután Kolozsváron játszik, délután fél 5 órai kezdettel. A Ripensia ellenfele az Universitatea lesz.

Összeállították a románok ellen szereplő magyar válogatottat

Budapestről jelentik: Az OTT rendelkezése általi ellentétek rövidesen el fognak simulni, ezt bizonyítja, hogy az amatőrök válogató kapitánya máris összeállította a 29-én Bucurestiben szereplő válogatott csapatot. A két nemzet reprezentatív csapata az Európai Amatőr Kupáért fog megütközni és ezen alkalommal a magyar csapat a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet:

Moharos (Tatabányai SC)—Futós (UTE), Gergely (Törekvés)—Izák (BEAC), Bodrogi (Postás), Bokor (Postás)—Závodi (MAVÁG), Solti IV. (Szegedi KEAC), Szaniszló (Bohn SC), Engelhardt (Bohn SC), Déri (Törekvés).

A magyar válogatott összeállítását nem tartják sikerültnek, általánosan az a vélemény, hogy a sok jóképességű egyéni játékos idegenül fog egymás mellett mozogni.

A főmán összeállítás ugyanaz, amit legutóbb közöltünk, még csak a center posztja bizonytalan, de valószínű, hogy Sepi újra elfoglalja régi helyét, ellenesetben a NAC Rónayja a legesélyesebb jelölt. Rónay beállításával a komplett NAC csatlánc szállna szembe a magyar válogatottal.

O Junius elsején klubházat avat az „Aradul”. Az aradi városházi tisztviselők, — mint ismeretes — sportegyesületebe tömörültek és ez az egyesület „Aradul” néven alakult meg. A klub gondos vezetősége nagy igyekezettel munkálkodik a tavaszi programon és másoknak első pontja a székház-avató. Az „Aradul” a városligeti tó partján lévő csinos kioszkot kapta meg, itt lesz az egyesületi klubhelyiség. A kioszkot most hozzák rendbe, úgy, hogy rövidesen átadhatják a közhasználatnak ezeket a helyiségeket. A klubház-avatót junius 1-én tartják meg és ennek keretében ünnepségeket rendeznek, amelynek megrendezésével Goicea Jonel és dr. Covacevici Jenő, az egyesület agilis vezetői fáradoznak, így egészen bizonyos, hogy az „Aradul” életében nagyjelentőségű nap lesz junius elseje.

O Kolozsváron hazena bemutatót játszottak. Arad sportköre még visszaemlékszik az aradi hölgyek sportjára, a hazenára. Sajnos, ez a szép sportág a kezdeti sikerek után mindinkább alábbhagyott, úgy, hogy ma már meg is feledkeztek arról a sportról, amely a hölgyek részére az egyedüli komoly sportolást jelentette. Kolozsvárról most vasárnap nagyszerű hazena bemutató mérkőzést tartottak és a bemutatkozó sikeréből következtetik, hogy Kolozsváron nemsokára mindegyik egyesület megalapítja a hazena szakosztályát. Aradon is újra fel kellene eleveníteni ezt a szép sportágot, bizonyos, hogy a hölgyek is örömmel vennék ezt a sportolási lehetőséget.

O Nagyszabásúnak ígérkezik a „Meteor” országos kerékpárversenye. Arad ezidei legnagyobb szabású kerékpárversenyére vasárnap kerül sor, ugyanis ekkor rendezi a „Meteor” a temesvári országúton 50 kilométeres távon országúti versenyt. A start reggel 7 órakor fog megtörténni a Gloria CFR-pálya előtt, a cél a temesvári kadettiskola előtt lesz. A győztesek gyönyörű érdemdíjazást és tiszteletdíjakat is fognak kapni.

Önmagán akart tiltott műtétet végrehajtani

Az aradi törvényszék egy hónapi fogházra ítélte a vádlott asszonyt

A simonyfalvai csendőrség néhány hónappal ezelőtt letartóztatásba helyezte Simon Anna simonyfalvai asszonyt, aki tiltott műtétet akart önmagán végezni. A bünygyi kihallgatás során az asszony bevallotta, hogy a műtétet egy kanállal akarta elvégezni, amely azonban nem sikerült, mert másnap magasfokú láz lépett fel, úgy, hogy kénytelen volt orvoshoz menni, aki jelentést tett.

Az aradi törvényszék Seracu-Ionescu-tanácsa ma vonta felelősségre Simon Annát, aki védekezésül azt hozta fel, hogy férje Marx János és anyja, Simon Erzsébet biztatták fel a büntett elkövetésére. Az aradi törvényszék az asszonyt bűnösnek találta tiltott műtét kísérletében és ezért egy hónapi fogházra ítélte, amelyet azonban a büntetőnovella értelmében, három évi időtartamra felüggesztettek. Férjét és anyját felmentették.

Művészi

gyermekfelvételek

készülnek

STOJKOVITS JÓZSEF műtermében
vált Szabadság-tér 16. szám alatt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Valamennyi pénzintézet felhatalmazást
kap devizaforgalom lebonyolítására

A Banca Nationala aradi fiókjánál 300 ezer lej forgalom volt az első nap — Az új rendelet megbénította a külföldre irányuló szállításokat. Körrrendelet a pénzeslevelek kezelésére vonatkozólag

A Banca Nationala aradi fiókjánál a devizaforgalom szabályozására vonatkozó rendelet következtében, kezdetét vette a valuták és devizák eladása. Az első napon a Banca Nationala körülbelül egy millió lej értékben vásárolt dollárt, dinárt, francia frankot, csehszlovákot, pengőt és schillinget. A fiókjánál körülbelül háromszázezer lejért adott el dollárt. A Banca Nationala vezetőségétől nyert információk szerint, a forgalom sokkal alacsonyabb volt, mint amennyit vártak és az exportőrök még alig jelentkeztek devizákkal a jegybank aradi fiókjánál. A kereskedelmi élet pangására jellemző, hogy a kiszolgáltatók valuták és devizák jó részét utasok kapták, akik különböző okokból külföldre kívántak utazni.

Ibt írjuk meg, hogy az exportőröknek egy küldöttsége tegnap felkereste a Banca Nationala igazgatóságát és arról panaszkodott, hogy az új valutarendelet teljesen lehetetlenné teszi számukra a külföldi szállításokat és az esedékes fizetések rendezését. Kérték a rendelet módosítását és erre nézve a Banca Nationala igazgatóságától ígéretet kaptak. A kérdéssel kapcsolatban Argetoianu pénzügyminiszter és Anghelescu bankkormányzó ma tanácskozást tartottak.

Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala vezetősége és a fővárosi bankároknak a devi-

zakereskedelem megkönnyítését tervező értekezlete ma elmaradt s holnap, szerdán tartják meg. A pénzügyminiszterium egyébként körrrendeletben intézkedett a postafőnökségeknél a pénzeslevelek kezelése ügyében. Ugyancsak a pénzügyminiszterium intézkedésére az első erdélyi bank is megkapta a devizakereskedelmi autorizációt. Ez a bank az Erdélyi Bank R. T.

Argetoianu pénzügyminiszter és Constantin Anghelescu ma délelőtt tárgyalást folytattak a devizakereskedelem decentralizálása ügyében. Elhatározták, hogy minden banknak lehetőséget adnak a devizák közvetítésére, ennek folytán a vidéki bankfiókokhoz küldött instrukcióknak az a része, amely néhány nagybank csekkjeinek korlátlan elfogadására vonatkozik, kiterjesztést fog nyerni mindazon pénzintézetekre tehát vidéki bankokra is), amelyek deviza-autorizációt kérnek, illetőleg azt megkapták. Ennél a rendelkezésnél fogva a devizaforgalom, amely az eredeti minisztertanácsi rendelet szerint a jegybank monopóliuma lett volna, ugyanazt a formát nyeri, amellyel a lej stabilizációja előtti időkben birt. Az új intézkedések folytán a devizaigénylésekhez szükséges okmányokat is a magánbankoknál kell benyújtani, amelyek azokat az igénylési bordero mellékleteiként fogják a Banca Nationalához továbbítani.

A C.F.R. milliárdokat fizet rá a kocsi-javításokra, melyeket saját műhelyeiben végeztek --- Csökken a személy- és tehervaggonok száma ---

A CFR-nek a pénzügyminiszterhez intézett beadványával, amelyben a belföldi iparnak juttatott rendelkezései redukálását kéri és amely az aradi Astra-gyár sorsát is közelről érinti, bőven foglalkozik egyik legutóbbi számában az Argus. A lap megemlékezik arról, hogy a fentemlített memorandumban a CFR kifejti, hogy abban az esetben, ha a vasutak nem kelene respektálnia a belföldi gyárakkal szemben kötött szerződéseit és ha a gyáraknak csupán a javítások 15—20 százalékát adnák, viszont a többit a CFR saját üzemeiben intéznél, akkor egyedül ennél a tételnél évente 5—600 millió lej lehetne megtakarítani.

— Mindezekből az tűnne ki — írja a lap — hogy a CFR eddig egymilliárd lej költött javításokra, valamint a vagonpark felújítására és hogy ezennél ennél a tételnél csak 500 millió lej akar költeni. Elfelejtette azonban megemlíteni azt, hogy saját műhelyeiben mennyit költ ilyen célokra. A CFR vezérigazgatóságának nem áll módjában ellenőrizni azt a pazarlást, amely műhelyeiben folyik és ezzel magyarázható, hogy saját műhelyeiben javításokra évente két és fél milliárd lej költ el. Leverage francia szakértő jelentésének 174-ik oldalán szintén megemlékezik erről, amennyiben megjegyzi, hogy javításokra a vasutak költségvetésük 29 százalékát költik. Ez egy 11 milliárdos és 750 milliós költségvetésnél 3 milliárd 407 milliót jelent. Ha ebből az összegből a magániparnak juttatott 1.021.730.000 lej levonjuk, akkor 2 milliárd 375 millió 770 ezer lej marad, amelyet saját műhelyei emészt-

nek fel. Megemlíti a lap, hogy 13 évvel a békekötés után még mindig nincs minden egyes vagonnak és mozdonyoknak külön statisztikai lapja, úgy, hogy nagyon sokszor megtörténik, hogy egy és ugyanazon vaggort rövid idő alatt több CFR. műhelyben javítják és hogy ugyanannak a munkának az elvégzése az egyik CFR. műhelyben duplájába vagy háromszorosa kerül, mint a másikban.

— A CFR. — írja a lap — ahelyett, hogy rendet teremtené saját műhelyeiben, úgy akar takarékoskodni, hogy a belföldi vasipar nyakát törje. Ugyanakkor pedig a két és félmilliós költség ellenére csökkentte a személy- és tehervaggonok száma. (A személy-vaggonoké 3361-ről 2666-ra, a tehervaggonoké 52.930-ról 49.247-re.)

A lap azzal fejezi be cikkét, hogy mindent el kell követni annak érdekében, hogy a CFR. a magániparnak továbbra is juttasson rendelkezéseket, annál is inkább, mivel a francia szakértő jelentéséből kitűnik, hogy a CFR. — hiányos adminisztratív szervezete következtében — sokkal többet költ, ha a szükséges javításokat nem a magánvállalatoknál, hanem saját műhelyeiben végzi el. Mai számában az Argus újabb cikket szentel ennek a problémának és rávilágít arra, hogy abban az esetben, ha a CFR. helyesebb tarifa politikát folytatna, akkor növelhetné bevételeit és nem kellene az említett összegeket a belföldi ipartól megvonnia, ami által tisztviselő- és munkás-családok ezrei válnak kenyéértelennek.

Csődöt kért
a Kreuger-konzern

A csődtömeget öt tagú bizottság vizsgálja felül — Meg van a lehetőség a lebonyolításhoz
Stockholmból jelentik: A stockholmi Kreuger és Toll társaság, ezenkívül a Sotor és az USA stockholmi érdekeltségek, valamint ennek igazgatói, Litturin és Sjöström ma délelőtt csődöt kértek önmaguk ellen. Litturin és Sjöström 50 millió kötelezettséget vállaltak Kreuger megbízásából és így a csőd lebonyolításához minden lehetőség megvan. Ezt a hatalmas csődtömeget egy öttagú bizottság vizsgálja felül és a bizottság irányítása mellett bonyolítják le majd a csődöt.

Megjelent dr. Váradi Ödön és dr. Gáspár Gyula fordításában a

"Konverziós törvény"

teljes magyar fordítása 20 lejt.

Kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— Az összes állami tisztviselők két részben kapják meg májusi fizetésüket. A pénzügyminiszterium rendelete érkezett ma Aradra, amely szerint az összes állami tisztviselők május hóra fizetésük ötven százalékát kapják meg és ezek június hó elsejéig folyósításra is kerülnek. A május hóra esedékes fizetés második részletét június hó tizenötödikéig folyósítják és ebből vonják le az összes esedékes levonásokat.

— Aradmegye megkapta a támogatást az egészségügyminisztertől. Az aradi pénzügyigazgatóságához érkezett értesítés szerint, az egészségügyi miniszterium anyagbeszerzések céljából, az egész ország illetékes hatóságainak tizenegy millió kétszázezer lej utalt ki. Ebből az összegből Aradmegye 63.740 lej kapott, amelyből az összes közegészségügyi intézmények költségeit kell fedezni.

— A lakbérleti szerződések illetékeinek határideje május végén lejár. Az aradi pénzügyigazgatóság felhívja az érdekeltektől háztulajdonosok figyelmét, hogy május hó 31-én jár le a lakbérleti szerződések illetékezés céljából történő benyújtásának utolsó határideje. Ezt a határidőt a pénzügyigazgatóság nem hosszabbítja meg. A háztulajdonosok szempontjából ez azért fontos, mert a jövő évi házáradék megállapításánál a pénzügyigazgatóság csupán az illetékezes lakbérleti szerződéseket veszi figyelembe.

— Franciaország buzaszükségletének tíz százalékát Romániától szerzi be. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszteriumban ma rendkívül nagyfontosságú tárgyalásokat fejeztek be. A francia-román kereskedelmi tárgyalásokról van szó és a kereskedelmi szerződés szövegének egy példányát ma külön futár vitte el Párisba ratifikálás végett. A szerződés legfontosabb pontja azonkívül, hogy preferenciális jellegű bir az a megállapodás, amelynek értelmében Franciaország kötelezi magát arra, hogy buzaszükségletének tíz százalékát, a mindenkori világpiaci áron, Romániától vásárolja.

Budapestre utazó
olvasóink figyelmébe

Az ARADI KÖZLÖNY Budapestben a következő szállodákban és kávéházakban olvasható:

Carlton kávéházban, Petőfi-tér.

Kovács kávéházban, Oktogon.

Belvárosi kávéházban, IV. Eskü-ut 5.

Bristol szálloda halljában, IV. Mária Valéria-u. 4.

Merán szálloda halljában, Berliui-tér 7.

Római katolikus templom épül Ségában

Értekezletet tartottak a buzsáki és ségai katolikusok

A buzsáki és ségai katolikus lakosság körében már hosszabb idő óta az az óhajtatás merült fel, hogy Ségá városrészben templomot építsenek, mivel nagy körzetben nincsen templom és a Minorita-főtemplomba, vagy a gáji katolikus templomba bejárni rendkívül nagy távolságot jelent a buzsáki és ségai lakosok részére. A templomépítés terve most elérkezett a megvalósulás kezdetéhez. Dr. Lakatos Ottó plébános értekezletre hívta össze a buzsáki és ségai katolikus híveket, hogy a templomépítés tervét megbeszéljék. Az értekezlet Ségában, a Minorita-rend szőlőtelkén folyt le, ahol a megjelentek nagy lelkesedéssel fogadták a templomépítés tervét és azon óhajuknak adták kifejezést, hogy az mielőbb megvalósuljon.

Az aradi Minorita-rendház a ségai templomépítés céljára felajánlotta Ségá városrész közepén elterülő telkét, amelynek fekvése rendkívül alkalmas lenne úgy a ségai hívek részére, mint a buzsákiaknak. Az egybegyűlt hívek ezt az adományozást nagy hálával fogadják. Tekintettel azonban a mai nehéz és erősen leromlott anyagi viszonyokra, felmerült az az indítvány, hogy egyelőre ne templom, hanem szükségkaphatót építsenek a ségai és buzsáki hívek részére, a Minorita-rend által felajánlott telken, amál is inkább, mivel általános óhaj az, hogy mielőbb misét és prédikációkat tarthassanak a ségai szükségkaphatóban. A gyűlésen nem határozták meg a terv keresztülvitele érdekében, azonban Lakatos Ottó dr. vasárnapra, 29-ikére újabb értekezletet hívott össze a ségai állami elemi iskola nagytermébe, amelyen végleg határozni fognak az építést illetően.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, MÁJUS 25.

Bucuresti. 14. Gramofon. 19. Rádiózenekar. 21.40. Cristescu énekesnő. 22. Draghici csellóművész 22.45. Radulescu zongoraművész. 23.15. Pollermann hegedűszó — Budapest I. 11.15. Hangverseny. 2. Déli harangszó. 2.05. Szalai Pepita Gyula és cigányzenekarnak hangversenye. 5.30. Morse-tanfolyam. 6. Columbia gramofonhangverseny. 7. „A légiforgalom”. Tóbiás Frigyes felolvasása. 7.35. Kézzongorás jazz-átiratok. Előadja Kondor Leó és Polgár Tibor. 8.15. Olasz nyelvtanítás. 8.40. Zenekari hangverseny. 10. „Köszeg város 400 éves ostroma és az ezzel kapcsolatos jubileumi ünnepek”. Jambrits Lajos polgármester előadása. 10.20. Vigjáték-előadás a Studióból. „Sült galamb”. Vigjáték. Irta: Lengyel József. Majd: Megyeri Gyula jazz-zenekarának hangversenye. — Bécs. 13.30. Brunner-zenekar. 15.10. Operettrezet. Gramofon. 19.10. Mária-dalok. 19.40. Uj madrigál-kar hangversenye. 21.55. Karamasov testvérek: Hangjáték Dcszojevszkij nyomán. 22.40. Sztravinszkij-művek. Gramofon. Utána: Pradorenkar. — Belgrád. 12.45. Gramofon. 14.05. Rádiózenekar. 18. Gramofon. 19. Harmonika- és hegedűverseny. 19.30. Gramofon. 21.30. Cigányzene. 22. Dalok. 23.15. Rádiózenekar. — Berlin. 18.30. Indiai zene. 19.10. Noiret Irén énekesnő hangversenye. 20.30. Beethoven F-moll szonátája. 23.10. Wedekind: Tavasz ébredése c. színműve. Utána: Táncczene. — Heilsberg. 19.30. Gramofon. 20.50. Hangverseny. Utána: Táncczene. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Uj cigányzenekar. 16.30. Rádiózenekar. 20. Gramofon. — Oslo. 19. Vendégloji zene. 22. Rádiózenekar. Utána: Népszerű hangverseny, majd: táncczene. — Pozsony. 14.45. Rádiózenekar. 20. Magyar óra. 21.30. Lillien; Beatrice, opera. Utána: Gramofon. Róma. 19.30. Énekhangverseny. 19.45. Zenekari hangverseny. 22. Gramofon. 22.45. Opera. Puccini: Falusi lányok. Gramofon. 23.10. Puccini: Nyugat leánya. — Svájc. Aleman adó. 17.30. Népdalok. Gramofon. 22.15. Basel város zeneünnepének közvetítése. — Varsó. 17.50. Gramofon. 19.35. Könnyű zene. 21.35. Gramofon. 22.15. Karékek. Utána: Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 26.

Bucuresti. 14. Gramofon. 19. Dinicu zenekar: Könyvnyű és román zene. 20. Dinicu zenekar. 21. Művészet és zenei E. 21.40. Gramofon. 22. Simonau op. énekesnő. 22.20. Szim. hangv. 23.15. Szimf. hangv. — Budapest I. 12. R. kath. istentisztelet. 14. Déli harangszó az egyetemi templomból. Utána: A Virány szalonzenekar hangversenye. 4. Gramofonhangverseny. 5.30. Mesék. 6.10. Cigány és jazz. Dr. Spur Endre előadása. 7.30. A Postászenekar hangversenye. 8. A fűmezés multja és jelene. Lányi Viktor előadása zenekar közreműködésével. 9. Molnár Jenő humoros előadása. 9.25. Az Operaház előadásának közvetítése. 1. Székely fonó. Kodály dalljátéka. 2. Coppelia. Zenéjét szerezte: Dclibes. A „Székely fonó” után sporteredmények. A „Coppelia” előadása után cigányzenekar hangv. — Budapest II. 7—7.30. A postászenekar hangversenye. — Bécs. 11.50. Urnapi körmenet. 12.35. Pacch organaművész. 14. Bécsi szimfonikusok. 16. Hires énekesek. Gramofon. 17.30. Ast-négyes. 19. Rausperli zenekar. 22.35. Bruckner: D-moll mise. 23.55. Gaudriot jazz. — Belgrád. 14.05. Rádiózenekar. 18. Gramofon. 19. Jazz zenekar. 21.30. Gramofon. 0.50. Rádiózenekar. — Berlin. 18.30. Népdalok. 21.10. Karének. 23.30. A zágrábi vonósnegyes. 22.50. Bécsi táncok. Majd a bécsi táncok folytatása. — Heilsberg. 18.30. Szórakoztató zene. 22.30. Irodalmi zenes emlékkora. 23.40. Brahm: Esz-dur triója. — Hilversum. Általános rádió. 21.10. Offenbach: „Hoffmann meséi” közv. Amsterdamból. — Kalundborg. 22. Operett. Strauss J.: Denevér. — Langenberg. 18.30. Katona zene. 22. Beethoven hangverseny. I. szimfónia és a IX-ik szimfónia. 0.55. Esti zene. — Milano. 18.45. Szalon. 21.05. Zenekari hangverseny. 21.31. Gramofon. 22.15. Gramofon. 22.30. Opera. — Róma. 19.30. Énekszámok. 19.45. Zenekari hangverseny. 22. Gramofon. 22.45. Szimfonikus hangverseny. — Varsó. 14.15. A fiharmonikus hangversenye. 18.20. Zene. 18.55. Gramofon. 22.15. Könnyű zene. 0.10. Szoprán és mezzoszoprán kettősök. 0.1. Táncczene.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

JÓMEGJELÉNÉSŰ, megbízható, ügyes akvizitőrök, helyben és vidéken, kedvező feltételek mellett azonnal felvétetnek az Erdélyi Élet kiadóhivatalában Arad, v/ Szent László-u. 2. Jelentkezések d. e. 8—9 és déli 1—2 óra között.

FIATAL és kis igényű fodrász-segéd felvétetik. Ajánlatokat kér: Nagele, Gurahont. 1715.

LAKÁS.

IRODÁNAK vagy garconlakásnak megfelelő 3 szoba, fürdőszobás lakás kiadó Arad, Str. Iosif Vulcan (Kazinczy) 5. sz. alatt. Ugyanott egy fürdőkád eladó.

EGYSZOBAS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 200

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 800

Kiadó lakás!

Városházával szemben, volt Andrányiban minden komforttal ellátott uccal I. emeleti 4 szobás urilakás augusztus 1-re kiadó. Bővebbet Kiss Lajos „URAVUL” ingatlanforgalmi irodájában, városbázával szemben. Bul. Reg. Ferd. 1. 1719

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

Nem lesz üres lakása,

ha a kiadó lakásról apróhirdetést tesz közzé az

Aradi Közlöny-ben.

VÉTEL ÉSELADÁS.

ELADÓ 8 hónapos vadászkutyá. angol, német poenter. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

HASZNALT oserép eladó. Hönig, Str. Barjú 21. (Rákóczi-u.)

Mercur könyveskére cipőket legolcsóbb árban szolgál ki: férficipőt 280 lejtől, nőcipőt 270 lejtől, barna férficipőt 380 lejtől, női színes cipőt 290 lejtől.

OSZERNÓOSZKY MIHALY, Arad, Strada Eminescu No. 22.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyílt Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: 1. 320—30.

Minden modern kényelemmel berendezve. Kihűtő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

ELADÓ majdnem új 1931-ben vásárolt motorkerékpár előnyös áron. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 200

Ia olesó

Épületfa Kerítésoszlop Szőlőkaró stb.

AUFRICHT FATELEPEN
Calea Victoriei 1—2
Villanyüzemű fagymunkálás

NAGY erős levelű agave (Aloe) megvételre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 200

SCHESLONOK kerti garnitúra. virágállványok, ebédlő, háló, uriszoba, szalon, garson háló, berendezések, csillárok, am polnák, hűszekrények, vitrinek, komód festmények, gobelinek, storeok, gyönyörű világos antik szekrények, asztalok, székek, kottatartók, értékes vázák, ezüstök, gyári és perzsaszőnyegek, zongorák, hegedűk, cselló, tükrök, íróasztalok stb. eladók. SALGONE bizományi üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman palota. 100

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház mesternél.

KÉSZPÉNZÉRT veszek régi és modern ezüst tárgyakat és ezüst figurákat. — SÜRGŐSEN KIBRESEK: Irógépeket, régi sovresli Altwtion meiszeni figurális porcellánokat, gyári keleti és helyben készített szőnyegeket, minden méretben, 12 személyes ezüst evőeszközöket, ezüst tálcákat, antik és modern butorokat, sohaslonokat stb. SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában.

Volt Tökölly-tér,

Schwarz-féle üzletet átvettem, ahol kitűnő házi kosztot lehet kapni és szobák kiadók. Abonensek felvétetnek.

Beraktározást

nagyon olcsón, száraz, betonozott emeletes raktárházunkban olcsón vállalunk. „COMISIO”, Bul. Regele Ferdinand 21. szám.

HIRDESSZEN

a 47 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!